

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA REGIONÁLNÍ A ENVIRONMENTÁLNÍ EKONOMIE

Vybrané aspekty rozvoje mikroregionu Hranicko v oblasti nezaměstnanosti.
Selected Aspects of Hranicko Microregion Development in the Field of Unemployment.

Student: Marta Hašová

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Sucháček Jan, Ph. D.

Ostrava 2011

Zadání bakalářské práce

Student: Marta Hašová

Studijní program: Hospodářská politika a správa

Studijní obor: Regionální rozvoj

Téma: Vybrané aspekty rozvoje mikroregionu Hranicko v oblasti nezaměstnanosti.
Selected Apects of Hranicko Microregion Development in the Field of Unemployment.

1. Úvod
 2. Nezaměstnanost z teoretické perspektivy
 3. Charakteristika mikroregionu Hranicko
 4. Aplikované projekty na snížení nezaměstnanosti v mikroregionu
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Přílohy

Odborná literatura:

- MALINOVSKÝ, J.; SUCHÁČEK, J. [i]Velký anglicko-český slovník regionálního rozvoje a regionální politiky Evropské Unie.[/i] Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2006, 1 000 s. ISBN 80-248-1117-0.
- JUREČKA, V.; JÁNOŠÍKOVÁ, I. [i]Makroekonomie[/i]. Ostrava: VŠB – TU Ostrava, Ekonomická fakulta, 2008. 299 s. ISBN 978-80-248-2065-1.
- JANEČKOVÁ, L.; VAŠTÍKOVÁ, M. [i]Marketing měst a obcí[/i]. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 1999. 178 s. ISBN 80-7169-750-8.

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Sucháček Jan, Ph.D.

Datum zadání: 26. listopadu 2010

Datum odevzdání: 11. května 2011

Ing. Malinovský Jan, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci včetně všech příloh vypracovávala samostatně.

V Ostravě dne 23. 4. 2011

Marta Hašová

Obsah

1. Úvod	1
2. Nezaměstnanost z teoretické perspektivy	3
2.1. Definice	3
2.2. Základní vymezení přirozeného regionálního trhu práce	3
2.3. Nezaměstnanost a její ekonomické rysy.....	4
2.3.1. Dobrovolná nezaměstnanost.....	4
2.3.2. Nedobrovolná nezaměstnanost	4
2.3.3. Přirozená míra nezaměstnanosti	4
2.3.4. Struktura a typy nezaměstnanosti	5
2.3.5. Subjekty na regionálním trhu práce a jejich role	6
2.4. Psychologické rysy nezaměstnanosti.....	10
2.4.1. Rizikové skupiny nezaměstnaných.....	10
2.4.2. Sociálně patologické jevy nezaměstnanosti.....	12
2.5. Nezaměstnanost v kontextu lidského zdraví	13
2.5.1. Duševní onemocnění	14
2.5.2. Somatická onemocnění.....	14
2.5.3. Léčba	15
3. Charakteristika mikroregionu Hranicko	17
3.1. Obecná charakteristika mikroregionu.....	17
3.2. Profil mikroregion Hranicko	18
3.2.1. Historie	18
3.2.2. Současnost mikroregionu Hranicko.....	21
3.2.3. Administrativní členění regionu	28
3.2.4. Členové Mikroregionu Hranicko.....	30
4.1. Řešení dlouhodobé nezaměstnanosti na Hranicku	36
4.1.1. Vývoj nezaměstnanosti na Hranicku	36

4.1.2. Aktivita Úřadu práce	38
4.1.3. Aktivita mikroregionu Hranicko	39
5. Závěr.....	43

1. Úvod

Mikroregion Hranicko leží v oblasti mírně hornaté, která více než svým průmyslem upoutává svou svéráznou krajinou. Spojují se zde dvě oblasti, oblast úrodné Hané a kopcovitého Valašska. Díky této poloze je mikroregion specifický svými přírodními památkami. Mezi ty nejznámější patří např. Aragonitové jeskyně v Teplicích či Hranická propast. Obce v této oblasti jsou spojeny společnou historií a taktéž se potýkají se stejnými problémy. Na řešení těchto problémů se obce rozhodly založit mikroregion Hranicko.

Tento mikroregion jsem si vybrala hned z několika důvodů. Jedním ze zásadních důvodů je osobní vztah k této oblasti. Dalším důvodem bylo, že ač má mikroregion dostatečnou dopravní dostupnost, investoři do této lokality nepřicházejí a tím pádem se v mikroregionu Hranicko zvyšuje míra dlouhodobé nezaměstnanosti. V celorepublikovém měřítku je průmysl v oblasti mikroregionu zanedbatelný. Spíše než velké firmy se zde vyskytují živnostníci nebo podniky do 50 zaměstnanců.

Cílem této bakalářské práce je analýza mikroregionu Hranicko ve vazbě na snižování dlouhodobé nezaměstnanosti.

V bakalářské práci byly použity metody kvantitativní a kvalitativní analýzy a interview s Ing. Remeněm, vedoucím pobočky ÚP v Hranicích.

První kapitola je zaměřena na nezaměstnanost z teoretické perspektivy. Na nezaměstnanost pohlížím ze tří hledisek. Jsou to: ekonomické aspekty, psychologické rysy a nezaměstnanost v kontextu lidského zdraví. Je zde zmíněno, jak dělíme nezaměstnanost, které jsou nejvíce ohrožené skupiny na trhu práce nebo důsledky dlouhodobé nezaměstnanosti.

V druhé kapitole se budeme zabývat charakteristikami mikroregionu Hranicko. Nejprve je v bakalářské práci zmíněn mikroregion a jeho teoretický profil. Dále je zmíněna stručná historie oblasti Hranicka a současnost, do které bezesporu patří geografické a demografické údaje, analýzy ekonomických subjektů, sociální, vzdělanostní dopravní a zdravotnická struktura.

Třetí kapitola je věnována projektům, které byly v mikroregionu Hranicko aplikovány na snížení dlouhodobé nezaměstnanosti. Čtenář se seznámí s konkrétním vývojem nezaměstnanosti na tomto území. Dále je kapitola rozdělena na dvě části. První část popisuje projekty, které jsou v režii pobočky Úřadu práce v Hranicích. Druhá část přibližuje projekt, který byl za účasti mikroregionu, Hranickou rozvojovou agenturou, realizován v roce 2007. Projekt nese název „Řešení dlouhodobé nezaměstnanosti na Hranicku vytvořením pracovních týmů.“

2. Nezaměstnanost z teoretické perspektivy

Nezaměstnanost je nepříjemným průvodním jevem rozvoje společenských systémů založených na tržní ekonomice, její vysoká míra nepříznivě ovlivňuje celkové společenské klima, zhoršuje hospodářskou situaci státu, dále pak také spokojenost a zdraví lidí. Ztráta práce neznamena pro jedince pouze pokles životní úrovně, ale také řadu dalších negativních změn, mezi které můžeme počítat například ztrátu sebevědomí, pocit neužitečnosti a beznaděje.

2.1. Definice

„V ekonomii se za nezaměstnané považují osoby v produktivním věku, které splňují dvě podmínky:

- Nemají placené zaměstnání ani příjem ze sebezaměstnání, jsou dočasně uvolněny z práce a očekávají, že budou znovu zaměstnány,
- aktivně hledají práci a jsou ochotni do práce nastoupit.“ [3]

Nezaměstnanost je vyjádřena ukazatelem míry nezaměstnanosti jako:

$$n = \frac{N}{L} * 100 (\%)$$

kde „n“ vyjadřuje míru nezaměstnanosti, „N“ počet nezaměstnaných a „L“ celkový počet práceschopných, kteří pracují nebo se ucházejí o zaměstnání.

2.2. Základní vymezení přirozeného regionálního trhu práce

Z ekonomického hlediska je práce brána jako výrobní faktor, který je nepostradatelný při výrobě produkce. Vývoj na trhu práce funguje na stejných tržních principech jako trhy s ostatními výrobními faktory. Specifický je v tom, že faktor práce neexistuje sám od sebe, je potřeba lidí jako nositelů schopnosti pracovat. Přirozený regionální trh práce je vymezen

především mírou dojíždění do zaměstnání, také jej ale může ovlivňovat míra dojížděky za službami nebo rekreací. Prostorové chování obyvatelstva je ovlivňováno řadou demografických, ekonomických či sociálních faktorů. Obecně však platí, že čím vyšší mají lidé vzdělání, tím více jsou ochotni za prací dojíždět do větších vzdáleností. [6]

2.3. Nezaměstnanost a její ekonomické rysy

Určitý stupeň nezaměstnanosti je příznačný pro všechny fáze výrobního cyklu v kapitalistickém systému, ale nejen v něm. Setkáváme se s ním i v ekonomikách totalitního charakteru, které se honosí tím, že nezaměstnanost zlikvidovaly.

2.3.1. Dobrovolná nezaměstnanost

K této teorii dospěla ekonomie neoklasická. Vychází z toho, že je upřednostňován volný čas před konáním práce. Subjekt nabízející práci má možnost výběru mezi volným časem a vynakládáním práce. A dále, že na rozhodování subjektů má také vliv reálná mzdová sazba.

Dobrovolně nezaměstnaní mají reálné nabídky práce, ale aktivně si hledají jiné zaměstnání. Důvodem může být například lépe placené místo. [1]

2.3.2. Nedobrovolná nezaměstnanost

Poprvé se o nedobrovolné nezaměstnanosti zmiňují Keynesovy Obecné teorie zaměstnanosti, úroků a peněz (1936).

Vzniká v případě, kdy mzdy nereagují dostatečně rychle na situaci na trhu. Na trhu práce jsou lidé, kteří chtějí při dané mzdové sazbě pracovat, ale není pro ně dostatek volných pracovních míst. Nabídka je větší než poptávka. [1]

2.3.3. Přirozená míra nezaměstnanosti

Je definována jako míra nezaměstnanosti, při níž je inflace stabilní a v ekonomice nesílí inflační tlaky. Obvykle se tento stav označuje jako NAIRU (non-accelerating inflation

rate of unemployment). Popisuje situaci, kdy pracovní zdroje jsou optimálně využity a při daných mzdových sazbách jsou zaměstnaní všichni lidé, kterým tato úroveň mzdové sazby vyhovuje. [3]

Faktory, ovlivňující přirozenou míru nezaměstnanosti

Přirozená míra nezaměstnanosti je stejně proměnná jako jiné faktory v ekonomii. Rozdíly vznikají jak v čase, tak i v porovnání s jinými zeměmi.

- Motivace lidí hledat si nové zaměstnání: hraje zde roli otázka finančního ohodnocení, uplatnění svého profesního vzdělání či možnost kariérního postupu.
- Kvalita činnosti úřadu práce: přirozená míra nezaměstnanosti se snižuje v případě, že mají schopnost vyhledávat volná pracovní místa nezaměstnaným a doporučovat příhodné uchazeče pro firmy.
- Výška a délka poskytování podpor v nezaměstnanosti: s vyšší podporou, kterou budou lidé pobírat, se snižuje jejich snaha o hledání nového zaměstnání.
- Demografická skladba pracovní síly: strukturování obyvatelstva podle pohlaví, věku, vzdělání a dalších faktorů. [3]

2.3.4. Struktura a typy nezaměstnanosti

V ekonomice není důležitý samotný výpočet míry nezaměstnanosti, nýbrž i délka trvání nezaměstnanosti, regionální rozložení a dopad na jednotlivé skupiny obyvatelstva. Od těchto kritérií jsou odvozovány typy nezaměstnanosti. V moderní ekonomii ji dělíme na tři typy a to frikční, strukturální a cyklickou.

- Frikční nezaměstnanost – je spojena s životním cyklem samotného obyvatelstva. Ať už se jedná o pohyb lidí z jedné oblasti do druhé, nebo s hledáním pracovního místa po absolvování školy. Tato nezaměstnanost je obvykle krátkodobá a v ekonomii se považuje za převážně pozitivní. [3]
- Strukturální nezaměstnanost – představuje poruchu na trhu práce mezi stranou nabídkovou a poptávkovou. Jeho příčiny můžeme najít ve změnách struktury ekonomiky, takovým příkladem je například útlum těžebního a hutního průmyslu

na Ostravsku. Strukturální nezaměstnanost může být spojována také s technickým pokrokem, v případě automatizace výroby a s tím spojené nahrazení lidského faktoru. [3]

- Cyklická nezaměstnanost – je spojována s cyklickým pohybem v ekonomice, kdy v recesi se nezaměstnanost zvyšuje a v expanzi klesá. Je zde řazena také nezaměstnanost sezónní. Dává se do souvislosti především s obory stavebnictví, zemědělství a jim podobné. Negativní důsledky sezónní nezaměstnanosti postihují ekonomiku celoplošně. [3]

2.3.5. Subjekty na regionálním trhu práce a jejich role

Předmětem obchodu na trhu práce je koupě a prodej práce, jakožto výrobního faktoru a to za cenu, kterou je mzda. Trh práce je představený nabídkou a poptávkou po práci. Mimo tyto dva subjekty zde ovšem vystupují orgány působící celorepublikově a regionálně.

Každý občan má právo zvolit si zaměstnání, které mu vyhovuje a vykonávat je buď na území České republiky, nebo v cizině. Jestliže se zájemci nepodaří sehnat odpovídající práci, má právo požádat o pomoc příslušné orgány a má nárok na hmotné zabezpečení v nezaměstnanosti. [6]

Ministerstvo práce a sociálních věcí

MP SV v České republice vzniklo v červnu roku 1968. V průběhu let se název ministerstva měnil podle aktuální politické situace v zemi. Ministerstvo řídí ministr jmenovaný na návrh premiéra prezidentem republiky. [6] Ten má pod sebou 8 sekcí, a to: sekce náměstka ministra pro sociální a rodinnou politiku, sekci prvního náměstka ministra, sekci náměstka ministra pro politiku zaměstnanosti a trh práce, sekci náměstka pro legislativu, sekci ekonomickou, sekci sociálně pojistných systémů a sekci fondů Evropské unie. MP SV zabezpečuje dodržování státní politiky v oblasti zaměstnanosti. Mezi její hlavní úkoly patří řízení úřadů práce, zpracovávání celostátních programů státní politiky v zaměstnanosti, řeší

stěžejní otázky na trhu práce, vede centrální evidenci zájemců o zaměstnání, uchazečů o zaměstnání a další. V rámci věcné působnosti vydalo MP SV tři legislativy: sociální, pracovněprávní a mzdovou. [29]

Ministerstvo pro místní rozvoj

Vzniklo 1. listopadu 1996 zákonem č. 272/1996 Sb., kterým byl změněn zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR. [30] Rozhoduje o věcech regionální politiky, včetně regionální podpory podnikání, politiky bydlení, rozvoje domovního a bytového fondu, nájmu bytů a nebytových prostor, územního plánování a stavebního řádu, investiční politiky, cestovního ruchu a pohřebnictví.[6]

Úřad práce

Je státní instituce poskytující informace v oblasti pracovního trhu, nejen České republiky, ale i Evropské unie. Mezi její náplň práce patří evidence uchazečů o zaměstnání a evidence volných pracovních míst, rekvalifikace a další. Spravuje je Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky a jeho působnost je rozdělena do jednotlivých poboček po celé České republice. [6] V čele úřadu stojí ředitel. Správním obvodem Úřadu práce je územní obvod okresu. Na úřadech práce bylo v roce 2009 nově evidováno 823 989 uchazečů. Z regionálního pohledu bylo nejvíce nově hlášených uchazečů zaznamenáno v okrese Praha 58 569, Ostrava 28 100 a Brno Město 24 602. Z evidence úřadů práce odešlo v roce 2009 celkem 637 103. Z regionálního hlediska odešlo z evidence úřadu práce nejvíce uchazečů v okresech Praha hl. m. 46 137, Ostrava 23 062 a Karviná 20 404. [29]

Agentury práce, personální agentury

Podmínkou pro udělení povolení ke zprostředkování zaměstnání fyzickým osobám je dosažení nejméně 23 let věku, způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost, odborná způsobilost a bydliště na území České republiky. Povolení ke zprostředkování práce vydává

ministerstvo na základě 3 typů žádostí, a to povolení ke zprostředkování zaměstnání na území ČR, povolení ke zprostředkování zaměstnání cizinců na území ČR a povolení ke zprostředkování zaměstnání do zahraničí. Povolení je vydáváno maximálně na dobu 3 let, lze jej vydávat opakovaně. Zprostředkovatelská činnost je provozována bezplatně nebo za úhradu. Spolu s Úřady práce jsou hlavními řešiteli situace na trhu práce.[6]

Vzdělávací instituce

Z regionálního hlediska jsou to instituce poskytující vzdělání. Mezi ně patří školy, školská zařízení a další organizace poskytující vzdělání.

Hospodářská komora ČR

Na základě zákona č. 301/1992 Sb. o HK ČR a AK ČR zastupuje podnikatelskou veřejnost ČR. Hlavní náplní je prosazovat a podporovat opatření, která přispívají k rozvoji podnikání v ČR, mimo oblasti zemědělství, potravinářství a lesnictví (tuto činnost vykonává Agrární komora ČR), a tím i celkové ekonomické stability státu. [6] HK ČR sdružuje 14 000 členů a to jak fyzických tak i právnických osob, které jsou organizovány v 65 regionálních a 83 odborových asociacích. Je tvořena dvěma částmi, regionální a odborovou. Regionální část má 14 krajských komor, 2 regionální a 49 okresních komor. Odborová část, jinak nazývaná profesní unie HK ČR, je v současnosti tvořena 83 živnostenskými společenstvy, která se dále dělí do čtyř profesních unií: Obchod a cestovní ruch (7 organizací), Průmysl a doprava (17 organizací), Služby pro podnikání a ostatní (29 organizací), Stavebnictví, technická řemesla a technická zařízení (30 organizací). V čele komory stojí prezident volený přímo sněmem HK ČR, činnost komory řídí představenstvo HK ČR. Pravidla jednání vychází z vnitrokomorových norem. Do její náplně patří informovat o hospodářských podmínkách a ekonomickém vývoji, zajišťovat hospodářský styk se zahraničím, poskytovat poradenské a konzultační služby a spolupracovat s orgány státní správy a místních samospráv. [31]

Svazy zaměstnavatelů

Fungují na principu dobrovolnosti, kdy sdružují zaměstnavatele a podnikatele České republiky. Vyznačují se nezávislostí na vládě, politických stranách a distancují se od odborů. Jsou založeny pro lepší průchodnost zájmů sdružených zaměstnavatelů. [6]

Odborové svazy

Odborové svazy hrají významnou roli na trhu práce v oblasti tvorby legislativních předpisů. Obecně se všechny odborové svazy snaží prosazovat zlepšení pracovních podmínek svých členů a to především na tzv. ohrožené skupiny zaměstnanců jako jsou rodiče, živnostníci, důchodci a další. Vystupují v roli ochránců rovných příležitostí a proti všem formám diskriminace. Jejich nejsilnějším nástrojem jsou kolektivní smlouvy usilující o spravedlivý podíl zaměstnancům na vytvořených hodnotách.[6]

Regionální rozvojové agentury

Regionální rozvojové agentury koordinují ekonomické projekty a sociální transformace tak, aby vedly k rozvoji regionů. K této činnosti jsou většinou využívány zahraniční zdroje, mezi hlavními fondy Evropské unie, veřejné zdroje státu, okresů, obcí a zdroje privátní. Regionální rozvojové agentury na trhu práce řídí a připravují projekty, propagují region s jeho přednostmi a přispívá k připravenosti regionu vstoupit do struktur Evropské unie spojené s čerpáním jejich finančních zdrojů. [6]

Orgány regionální a místní samosprávy

Na krajské úrovni či úrovni obcí a měst je to činnost na trhu práce různorodá. Může to být například podpora vstupu investorů do oblasti, projekty zaměřené na vznik nových pracovních míst nebo případný tlak na změnu kvalifikační struktury v regionu.

2.4. Psychologické rysy nezaměstnanosti

Práci lze chápat v kontextu lidské přirozenosti. Zprostředkovává člověku nejen materiální prospěch, ale také kontakt s jinými lidmi, uzavírání přátelství, pocit uspokojení, ctižádost, seberealizaci a společenskou užitečnost. Práce nám pomáhá rozvíjet své lidské schopnosti a osobní identitu a v neposlední řadě také strukturovat čas dne, týdne či měsíce. Už z těchto důvodů nelze v dnešní době práci chápat jako nutné zlo. Naši předkové pochopili hloubku významu práce a zachytili ji pro nás v dosud běžně známých pořekadlech a lidových příslovích. Například: „Bez práce nejsou koláče.“

Dlouhodobá ztráta práce naopak přináší ekonomické napětí a nejistotu ať už v kontextu osobním či rodinném. Vytrácí se smysl života, omezuje se schopnost navazovat a udržovat sociální vazby a v konečném důsledku dochází k rozkladu integrity osobnosti.

2.4.1. Rizikové skupiny nezaměstnaných

Uplatnění člověka, jako nositele faktoru práce je ovlivňována mnohými charakteristikami, z těch nejznámějších věk, zdravotní stav, vzdělání, pohlaví, příslušnost k etnické skupině, které předurčují skupiny obyvatel k dlouhodobé nezaměstnanosti. S tímto problémem se potýká mnoho vyspělých průmyslových zemí. V České republice se k ohroženým skupinám řadí mladí lidé, ženy s malými dětmi, zdravotně postižení občané, starší lidé, lidé s nízkým vzděláním, romské etnikum a imigranti. [1]

Mladší věkové skupiny do 30 let

Do této skupiny se řadí absolventi ucházející se o své první zaměstnání, přicházející ze středních či vysokých škol. Jsou znevýhodněni tím, že nemají pracovní návyky ani praktické zkušenosti. Z toho vyplývá také nedostatečná emancipace dospělých jedinců, kdy dochází k návratu do rodiny a soužití s rodiči. [1]

Dalším faktorem ovlivňujícím nástup do práce je často, z pohledu absolventů, nedostatečné finanční ohodnocení.

Starší lidé

V lidském životě berou nejtěživěji ztrátu zaměstnání lidé ve věkovém rozmezí 41 – 50 roku. Ztráta zaměstnání je provázena beznadějí, ekonomickou nejistotou, pocitem nepotřebnosti a ztrátou sebedůvěry. Ztrácí se společenská aktivita. Pro zaměstnavatele je investice do starších lidí, z jejich pohledu, investicí horší. [1]

Jednou z možností pro získání zaměstnání je začít samostatně podnikat, což vede také k velmi rychlému znovuzískání pocitu kontroly nad vlastním osudem. Je však zároveň spojena s velkou zátěží jak psychickou tak fyzickou. Určitou roli v špatném získávání práce v tomto věku je také fakt, že starší lidé mají vžitější návyky a stereotypy a jejich přizpůsobení je často pomalejší.

Ženy

Špatné postavení žen na trhu práce je spojeno s malou přizpůsobivostí zaměstnavatelů. Ti raději upřednostňují mužskou pracovní sílu, která není zatížena starostmi o výchovu dětí a chod domácnosti. Zaměstnavatelé ve většině případů nevytvářejí zkrácenou pracovní dobu. Z pohledu zaměstnavatele je žena s dětmi elementem narušujícím plynulý pracovní chod. Extrémně ohrožené jsou pak ženy v neúplných rodinách a spolu s tržními tlaky může pro tyto rodiny nastat tíživá sociální až existenční situace. [1]

V řadě vyspělých zemí se tento celosvětový problém snaží řešit zvýšenou nabídkou práce na zkrácený pracovní úvazek či s pružnou pracovní dobou.

Zdravotně postižení lidé

Situaci zdravotně postižených lidí ztěžuje čím dál větší důraz na produktivitu práce a tím snižuje možnost uplatnění na trhu. Dostávají se často do bezvýchodné situace a jejich rodiny musí řešit problém s nezaměstnaným postiženým příslušníkem. Stát se v této oblasti zajišťuje systémem sociálních podpor pro uspokojení základních materiálních potřeb. [1]

Ze společenského hlediska však ztrácejí schopnost integrace. Největším problémem u této skupiny obyvatel je však problém pocitu lidské důstojnosti v návaznosti malé šance na uplatnění se v pracovním procesu.

Lidé bez kvalifikace

Tvoří největší skupinu ze všech nezaměstnaných (až 1/3). Do této skupiny se počítají také lidé se sklonem k deviantnímu chování (alkoholici, recidivisté, lidé propuštěni z nápravných zařízení a lidé sociálně nepřizpůsobiví). Tito lidé žijí v tzv. „nové třídě deklasovaných“, která žije na základě sociálních podpor a je zcela závislá na státu. [1]

Zvyšování kvalifikace a profesních dovedností je při hledání pracovních příležitostí rozhodující. Znamená větší možnost volby pro potencionální zaměstnance. Pracovníci s nízkou kvalifikací budou v budoucnu nahrazováni levnější a přesnější strojovou výrobou. Tito pracovníci se pak stanou potencionální hrozbou pro společnost.

Romské etnikum

U této skupiny je největším problémem jejich malá profesní kvalifikace. Většina Romů absolvuje základní školu a dále nemají snahu si kvalifikaci zvyšovat. I proto jsou obtížně zaměstnatelní na trhu práce. Vytváří oblasti, které se z důvodu jejich vysoké koncentrace pomalu stávají oblastmi se sociálními problémy a zvýšenou kriminalitou. [1]

Lidé v romských komunitách jsou často stavěni před zásadní otázku odtrhnout-li se od jádra, začít vzdělávat své děti a žít podle všeobecně vžitých pravidel. Často jsou to pro ně rozhodnutí naprosto zásadní. Riskují nezájem jak ze strany romské komunity tak i českých občanů a ocitají se na ostrově, kde jsou naprosto opuštěni.

1.4.2. Sociálně patologické jevy nezaměstnanosti

Dlouhodobá nezaměstnanost není jen problémem jednotlivce, ale i společnosti. Projevuje se zvýšenou kriminalitou, zvýšenou konzumací alkoholu a drog, což má za následek vyšší nemocnost, rostoucí spotřebu léků a zvýšený výskyt sebevražedných pokusů.

Nástraha nezaměstnanosti spočívá v častém podceňování nastalé situace, do určitého období je chápána jako „dovolená“, ve které lze přemýšlet nad svým životem. V případě

pozdějších opakovaných neúspěchů pak narůstá pesimistický přístup k životu a pocit nepotřebnosti, marnosti a beznaděje. [1]

Nezaměstnanost způsobuje také ztrátu úcty k politické reprezentaci, která za vzniklou situaci nese podle nezaměstnaných zodpovědnost.

Psychologický intervenční program pro nezaměstnané

Cílem tohoto programu pro nezaměstnané je snížení stresu nezaměstnaného, zvýšení aktivity k větší flexibilitě, k získání určitých sociálních dovedností, ke kterým patří například aktivní dovednost hledání nové práce, o to umět se správně prezentovat a nabídnout své zkušenosti a znalosti na trhu práce. Pomáhá vypořádat se s případným odmítnutím a radí jak řešit problémy a jak postupovat v nastalé situaci. Z dlouhodobých zkušeností s nezaměstnanými vyplývá 8 základních bodů jak překonat krizové období ztráty práce :

- Neztrácet naději a nepodlehout tlaku nepříznivé situace.
- Naplánovat si pravidelné denní aktivity.
- Využívat čas k možnosti zhodnocení dosavadních životních a pracovních zkušeností.
- Rozšířit si právní vědomí a dobře znát práva a povinnosti nezaměstnaného.
- Neuzavírat se do sebe, ale sledovat dění kolem sebe, udržovat neustálý kontakt s trhem práce a s širším sociálním okolím.
- Na přechodnou dobu si najít práci, i méně placenou.
- Promyslet si úspornou životní strategii.
- Důsledně pečovat o své zdraví. [1]

Uvedené body jsou důležité zejména pro skupinu mladých lidí hledajících své první zaměstnání a nemají osvojené základní pracovní návyky.

2.5. Nezaměstnanost v kontextu lidského zdraví

Vyřazení člověka z pracovního procesu přináší nejen obtíže sociální, ale i zdravotní, ať už somatické či psychické. V dnešní době je akceptován fakt, že práce je pro člověka nezbytnou podmínkou existence.

2.5.1. Duševní onemocnění

Kapitola duševních onemocnění je rozdělena do pěti základních skupin a jsou značeny, podle mezinárodní klasifikace nemocí, písmenem F.

- **Duševní poruchy a poruchy chování vyvolané účinkem psychoaktivních látek (F10 – F19)** – v minulosti největší podíl v této skupině měl alkoholismus, dnes je situace poněkud jiná, setkáváme se zde již ve vyšší míře s toxikománií. Zatímco alkohol měl splňovat funkci rekreační a v určitých případech a v malé míře funkci ozdravnou, konzumace ve vyšší míře se stává závislostí a je hlavní příčinou narušeného zdraví a dalších škod ve společnosti. Takové situace pak vedou k nezaměstnanosti a v extrému jsou hlavní příčinou bezdomovectví. [1]
- **Afektivní poruchy (F30 – F39)** – také zvané poruchy nálad, ke kterým patří deprese, mánie a další.

Deprese z pracovní deprivace – fyziologické, psychologické a sociální důsledky ztráty práce projevující se depresemi. Toto onemocnění rozdělujeme do čtyř fází rozlišujících se podle délky nezaměstnanosti. [1]

- **Neurotické poruchy, poruchy vyvolané stresem a somatoformní poruchy (F40 – F49)** – trpí jimi lidé, kteří se v průběhu života nenaučili mechanismy jak zvládat různé životní zátěže, které se mohou projevovat tělesnými problémy bez somatického podkladu. [1]
- **Poruchy osobnosti a chování u dospělých (F60 – F69)** – tato skupina zahrnuje různé klinické stavy a vzorce chování, které vyjadřují charakteristiku určitého životního stylu jedince a jeho vztahu k sobě a okolí. Ke specifickým poruchám osobnosti patří paranoidní, schizoidní, disociální, emočně nestabilní, histrionské, anankastické a úzkostné chování. [1]

2.5.2. Somatická onemocnění

Emoční poruchy, jejichž důsledky se projevují jako tělesná onemocnění. Nezaměstnanost se považuje za primární socioekonomickou determinantu zdraví. Spojuje se se zvýšenými zdravotními riziky.

- **Cukrovka (E10 – E14)** – rozlišujeme ji na dva typy: diabetes mellitus závislý na inzulinu a diabetes mellitus nezávislý na inzulinu. V současné době je počet jednotlivců pracujících s cukrovkou o poznání vyšší. Může však negativně ovlivňovat zaměstnání či příležitosti zaměstnání si sehnat. [1]
- **Vysoký krevní tlak (I10 – I15)** – nízké postavení či ohrožení nebo fakt nezaměstnanosti zvyšuje zvláště u mužské populace zvyšování krevního tlaku. U žen pak na výskyt hypertenze působí zejména sociální odcizení. [1]
- **Astma (J45)** – změny v průduškách jsou často důsledkem různých úzkostí, frustrace nebo domácího napětí. Faktory, které přispívají k brzkému úmrtí astmatiků, jsou například sociální izolace, manželské neshody nebo nezaměstnanost. [1]
- **Vředová choroba žaludku a dvanácterníku (K25- K28)** – jedná se o celé spektrum onemocnění trávicího traktu, kdy nízká socioekonomická třída je považována za rizikový faktor při gastrointestinálních onemocněních. [1]
- **Kožní choroby (L0 – 09)** – zvláště krizové životní situace jsou provázeny emočním stresem, kdy v průběhu různých kožních onemocnění mohou negativně ovlivňovat celý průběh nemoci. [1]

2.5.3. Léčba

Léčení v této oblasti je rozděleno na tři základní složky. Jde o psychoterapie, farmakoterapie a sociální zásahy. Kdy každý jedinec je individuální a tudíž i jeho léčba a tím pádem kombinace těchto tří léčebných složek je čistě individuální záležitostí založenou na podkladech diagnostiky případu.

Psychoterapie

V dnešní době již mnoho institucí, které poskytují akreditace v oblasti psychoterapie. Existuje spousta metod jak psychoterapie provádět a obecně nelze říci, že některá metoda je lepší a jiná horší. Pravidlo, které by mělo být dodrženo je, že pacient by měl vyhovovat svému psychoterapeutovi a psychoterapeut by měl na sto procent ovládat metodu, kterou bude provádět. [1]

Farmakoterapie

Racionální farmakoterapie je proces, ve kterém je nejdůležitější stanovit diagnózu a poté vyslovit terapeutický cíl, jehož chceme za daných podmínek dosáhnout. Dalším

krokem je správně zvolená léková forma a dávkovací režim. Léky a celý proces volíme tak, abychom nemocnému neublížili a nepřivedli ho na závislost léků, které mu předepisujeme. [1]

Sociální opatření

Jedná se především o tzv. sociální rehabilitaci, která je prováděna ve zdravotnických zařízeních, v chráněných dílnách či bytech. K této skupině léčby řadíme například i psychologické poradenství, širokou škálu telefonické pomoci, linky důvěry atd. [1]

3. Charakteristika mikroregionu Hranicko

Vznik mikroregionu je podmíněn určitými výhodami, které z tohoto uskupení vyplývají. Je to například jednodušší získávání finančních podpor na určitou aktivitu daného území či oboustranně výhodná spolupráce. Dnes se na území České republiky vyskytuje přes 580 mikroregionů.

V dalších podkapitolách je blíže charakterizován mikroregion a jeho obecné rysy, mj. za jakými účely jsou zakládány, jejich druhy a odkud mohou získávat finanční prostředky na svou činnost.

3.1. Obecná charakteristika mikroregionu

Region je slovo latinského původu, které znamená směr, hraniční čáru či krajinu. Podle zákona č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje je to územní celek, vymezený pomocí administrativních hranic krajů, okresů nebo obcí. Můžeme je dělit na regiony přirozené a účelové. Přirozený region je území vymezené přirozenými hranicemi, nejčastěji pak horami, území s výrazným nářečím. Účelový region je založen uměle, skrývá se za ním ekonomický, politický nebo administrativní cíl. Příkladem umělého regionu je okres, kraj a další. [32]

Mikroregion je určen především lidmi. Vzniká sloučením obcí. Jeho rozloha je součet katastrálních výměr obcí, které do mikroregionu spadají. Důvodem slučování obcí je, že se rozhodnou řešit určitý směr rozvoje nebo vytyčený problém, budou zajišťovat výkon určitých oblastí veřejné správy jednotně anebo posilovat slabší, samostatně postavené obce a její představitelé pro potřeby získání vyšších efektů při financování a projektování. Mikroregiony můžeme dále rozlišovat na dobrovolné svazky obcí, zájmová sdružení právnických osob a místní akční skupiny. Nejčastější formou mikroregionů jsou právě dobrovolné svazky obcí.[33]

Financování mikroregionů je z části zajišťováno z vlastních zdrojů, které si sama vytváří. Tento druh financování je ovšem nedostatečný a proto je většina projektů a cílů financována z dotačních prostředků. Vlastní zdroje jsou příspěvky členů mikroregionu, který si určuje obvykle, buď stanovenou částkou, která je schválena valnou hromadou nebo podle počtu obyvatel. Významnou částku, kterou financují své aktivity, ovšem představují dotace

či úvěry. Část rozpočtu mohou tvořit také příjmy z vlastní činnosti, příjmy z vlastního majetku, peněžité dary apod.

Mikroregion se může rozhodnout pro zřízení peněžního fondu, který je určen pro konkrétní účely anebo bez určení účelu. Zdrojem těchto fondů jsou nejčastěji přebytky hospodaření z minulých let, příjmy běžného roku, které nejsou určeny pro využití v daném roce.

3.2. Profil mikroregion Hranicko

Každá obec nacházející se v mikroregionu je svým způsobem osobitá a má své specifické vlastnosti. Nejvýznamnějším zdrojem pro rozvoj území jsou jeho obyvatelé. Lidé, kteří zde žijí, jsou zcela závislí na ekonomické činnosti, občanské vybavenosti a dopravě do zaměstnání.

Následující podkapitoly blíže specifikují profil mikroregionu, mj. ekonomickou činnost v této oblasti, kulturu, zdravotnictví, školství, dopravní dostupnost aj.

3.2.1. Historie

Zmínky o prvním osídlení města Hranic a jeho okolí se datují do starší doby kamenné, paleolitu. Archeologické nálezy dokazují, že v prostoru Moravské brány, jsou doklady o poměrně souvislém pravěkém osídlení. Mezi nejznámější tábořiště pravěkých lovců patří světoznámé Předmostí u Přerova, které je pouhých 30 km od města Hranic. Ve 20. letech 20. století bylo nalezeno několik pazourkových nástrojů v Hluzovském kopci. V roce 1946 došlo k objevu paleolitického osídlení pod Velkou Kobylankou. Tyto nálezy ukazují na dvě sídliště pravěkého člověka. Dnes je celý prostor vyhlášen státní přírodní rezervací.

Za kulturní a správní centrum této oblasti je již od středověku považováno město Hranice. Ve středověku mělo velký význam hlavně jako obchodní centrum a sídlo cechů, protože panská sídla byla ve velkých vzdálenostech rozdrobena po okolí. Mezi cechy, které byly na území města evidovány a sdružovaly řemeslníky a tovaryše jak z města tak i okolních obcí, patřil cech mlynářský a cech soukenický.

V historii hranického kraje hraje důležitou roli židovská obec, která se zde začala utvářet roku 1412. Největší příliv židovských občanů město zaznamenalo kolem roku 1540, kdy byli Židé vypovězeni z moravských královských měst, a to především z Olomouce a Uničova. Židovská obec čítala v 1. polovině 19. století přes 2000 obyvatel židovského vyznání. Byla zde vystavena synagoga a židovský hřbitov, které se dochovaly do dnešní doby. Tragický závěr staleté existence židovských obyvatel v Hranicích a okolí přinesla až nacistická okupace tehdy Československé republiky podle norimberských rasových zákonů. Za oběť padlo 216 osob židovského vyznání.

V roce 1627 se na hranické panství pod dohledem Františka kardinála z Ditrichštejna přikročilo k tvrdé rekatolizaci a protireformačním opatřením. To formovalo k odporu poddané, měšťany a drobnou šlechtu z Hranic i okolí. Město bylo potrestáno krvavou exekucí. Bylo popraveno 12 osob mečem na náměstí. Dále na příkaz kardinála přišly Hranice a Drahotuše o svá městská privilegia.

S nástupem císaře Josefa II. na trůn nastávají změny a reformy ve státní správě. To se roku 1784 dotkne i města Hranic. Je sem přestěhován Krajský úřad přerovského okresu. V témže roce bylo rozhodnuto o tom, že v tomto kraji povede císařská silnice.

V letech 1843 – 1847 se začala přes tuto oblast stavět tzv. Severní dráha. Trať je dlouhá 275 km a po celé její délce se nachází pouze jediný tunel, který byl vystavěn v obci Slavíč. Tradije se, že byl postaven na osobní přání císaře Ferdinanda, který si nedovedl představit železnici bez mostu. Občané obce nejprve se stavbou nesouhlasili, protože dráha rozdělovala obec na dvě části. Vystavěný tunel celou situaci vyřešil. Tunel je 250 metrů dlouhý a zhruba 6 metrů vysoký. V roce 1965 se začalo uvažovat, že by v tunelu mohla vést třetí kolej. Průzkumné vrty však firma, která realizaci prováděla, špatně umístila a do tunelu začalo zatékat. Dnes už slouží pouze jako sklad zemědělských produktů. Dále trať pokračuje směrem na město Hranice, kde pro překonání údolí Veličky byly vystavěny unikátní viadukty. Výstavba byla rozdělena do tří etap. První etapa byla postavena zároveň při stavbě trati. Druhá etapa se začala stavět v 70. letech 19. století a třetí začali stavět italští zajatci za I. světové války. Dokončeny byly až ve 30. letech 20. století.

V 18. století v mikroregionu vznikají manufaktury, jedná se o keramický závod v Hranicích, výrobu skla v Boškově u Potštátu, soukenický podnik v Rybářích a Jindřichově. A dvě filiálky v Hranicích a Potštátě na výrobu textilu a hedvábí.

V polovině 19. století se měnil nevyhovující feudální úřední systém a byl nahrazován novým. Hranice se tak staly roku 1850 sídlem okresního soudu. Okres tehdy čítal 110 obcí a Hranice nesly název okresního hejtmanství. Byl přidělen kraji Olomouc. Tato situace se ovšem změnila hned roku 1855, kdy nastala éra bachovského absolutismu, a začaly se tvořit malé tzv. smíšené okresní úřady. Rokem 1868 městu Hranice zaniká okresní působnost. Během let se počet obcí pohyboval okolo 100. Rapidní pokles přišel až v říjnu 1938, kdy se stav obcí snížil na 65 kvůli obsazení pohraničí Československé republiky německými vojsky. Po skončení II. světové války byl obnoven stav před rokem 1938, 72 obcí. Následoval rok 1960, kdy se při reorganizaci stát rozhodl Okresní národní výbor v Hranicích zrušit a všechny obce převést k okresu Přerov.

Rok 1924 se nesl v duchu moderní doby. Na tomto území bylo zaznamenáno první vysílání rozhlasu, který zachycoval půlnoční časový signál z Eiffelovy věže v Paříži, pražskou a vídeňskou vysílačku. Dalším významným počinem tohoto roku bylo dokončení elektrifikace Hranic a okolí. Svítit se začalo o Vánocích téhož roku.

Ke konci dubna 1939 bylo už jasné, že válka je na spadnutí. Z podnětu brigádního generála Otakara Zahálky, velitele Vojenské akademie v Hranicích, byla na schůzce ve Velké založena organizace Obrana národa pro Hranicko. Celá akce ovšem neměla velký úspěch, a to z toho důvodu, že do organizace pronikl agent gestapa, který tím zavinil smrt mnoha lidí. Po válce byl odsouzen lidovým soudem v Ostravě k trestu smrti provazem.

Rok 1945 se nesl v lehce pozitivní atmosféře, že válka končí. Německá okupační armáda Hranicko opustila 7. května 1945. Při ústupu vyhodila do povětří železobetonový most přes řeku Bečvu. Nový most byl dán do provozu až 8. května 1960.

V letech 1975 – 1976 probíhala tzv. integrace obcí. V té době bylo město Hranice rozšířeno o místní části Drahotuše, Velká, Lhotka, Rybáře, Valšovice, Slavíč, Středolesí, Uhřinov. Následující rok se připojily obce Olšovec a Boňkov, které se roku 1990 znovu osamostatnily.

Rok 1989 znamenal pro Hranicko vznik Občanského fóra, které mělo prezentovat snahy o změnu politického režimu.

1991 byl rok vzniku akciové společnosti Cement Hranice, který funguje do dnešních dní. [9]

3.2.2. Současnost mikroregionu Hranicko

Mikroregion Hranicko až na několik málo nečlenských obcí kopíruje správní území ORP Hranice. Existuje zde dlouhá tradice spolupráce mezi obcemi. V dnešní době je spolupráce viditelná v oblasti cestovního ruchu a nabízení zajímavých destinací Hranicka pro turisty.

Obce v tomto regionu mají převážně obdélníkový půdorys, až na obce v hornaté části mikroregionu, které povětšinou vznikaly vypalováním lesů podél potoků. Jejich charakterem je úzká, několikakilometrová vesnice, kterou tvoří jedna až dvě ulice.

Území je tvořeno malými vesničkami, v celkovém počtu 21 obcí mají pouze 3 obce nad 1000 obyvatel (Hranice, Běloutín, Hustopeče nad Bečvou a Potštát). Dalších 5 obcí má počet obyvatel vyšší než 500. Zbýlých 12 obcí nedosahuje ani 500 obyvatel. Nejmenší obcí jsou Dolní Těšice s 36 obyvateli. Centrem mikroregionu je město Hranice, kde žije až 56% z celkového počtu obyvatelstva. Hustota obyvatelstva je mírně pod hodnotou průměru Olomouckého kraje, který je 123 obyvatel na km².

V mikroregionu se dodnes uchovávají tradiční venkovské zvyky tohoto kraje, mj. vodění medvěda, stavění máje, venkovské zabíjačky. Na kulturním a společenském životě v obci se velkou měrou podílí místní spolky a zájmová sdružení, jedná se o pořádání plesů, tematických výstav, práci s dětmi, hasičské soutěže či sportovní utkání.

Z hlediska finanční struktury je na území Hranicka zastoupení bankovními ústavami Česká spořitelna, Komerční Banka, ČSOB. Řada obcí má k dispozici, jak vlastní příjmy, tak daňové. Často však jejich finanční možnosti nedostačují. Proto byl zřízen společný fond mikroregionu Hranicko, který slouží k rozvoji oblasti. Řada realizovaných projektů byla spolufinancována z fondů EU.

V oblasti je velké množství ekonomických subjektů. Většinu tvoří drobní podnikatelé a živnostníci. Zvláště významnou skupinou jsou hospodařící rolníci a nestátní neziskové organizace (až na 250). Velké podniky jsou zde zastoupeny firmami Cement Hranice, Tondach, Váhala a další. Na Hranicku je také velké množství nevyužitých objektů, tzv. brownfields, které narušují celkový vzhled míst, kde se nacházejí.

Hranicko má také mnoho přírodních vzácností. Je zde geologický zlom, díky němuž v Teplicích nad Bečvou vytékají na povrch minerální prameny. Dále je v oblasti města Hranic

možno navštívit například Hranickou propast nebo krasové území se Zbrašovskými aragonitovými jeskyněmi. Je zde nespočet významných maloplodých chráněných území.

Na území mikroregionu se nachází nezanedbatelné zdroje nerostných surovin. Jedná se o cihlářské a cementářské suroviny, které dále zpracovávají firmy Polom Hranice a Cement Hranice. Dále stavební kámen, tzv. droba, která se hojně nachází v oblastech Hrabůvka a Nejdek. Vápenec určený k technickému zpracování, jehož výskyt je v lokalitě Černotín a šterkopísky, nacházející se okolo obce Hustopeče nad Bečvou. [9]

Geografická struktura

Mikroregion se nachází v severovýchodním cípu okresu Přerov, náležícího do Olomouckého kraje. Ze severovýchodu sousedí s Moravskoslezským krajem, konkrétně s okresem Nový Jičín. Z jihovýchodu je jeho sousedem kraj Zlínský, okresy Vsetín a Kroměříž.

Nedaleko centra mikroregionu leží nejnižší položený úsek hlavního evropského rozvodí. Vody z tohoto území jsou z 20% odváděny do řeky Odry a dále do Baltského moře, další část stéká do řeky Moravy a prostřednictvím Dunaje následně do Černého moře. Největší řekou protínající Hranický mikroregion je řeka Bečva, která udává ráz celému okolí.

Území regionu leží na pomezí Oderských vrchů a Podbeskydské pahorkatiny, jejichž pomyslnou hranici tvoří Moravská brána. Krajinný ráz je jednotný, převážně kopcovitého charakteru. Až na oblast Potštátska a okolí Partutovic a Jindřichova, kde je krajina považována za hornatou.

Pro mikroregion je typický velký výskyt vápencových a kamenných lomů, které jsou rozprostřeny po celém území Hranicka. Tyto kamenolomy svým vytěženým kamenem zásobují téměř celou severní a střední Moravu. [8]

Demografická struktura

Faktorem ovlivňujícím, jak pozitivně, tak negativně rozvoj území, je demografická skladba obyvatelstva. Tento ukazatel vypovídá, jak o potencionální ekonomické aktivitě, tak i o úrovni kulturního života aj.

Vývoj počtu obyvatel v mikroregionu za posledních 15 let mírně klesá. Úbytek je spojen především s migrací do míst s vyšší nabídkou práce, nižší porodností a se stárnutím obyvatelstva. Mírné zvýšení porodnosti bylo po dlouhé odmlce zaznamenáno až v roce 2006.

Pozitivem do budoucna je ovšem hodnota indexu stárí, která je vypočtena podílem obyvatelstva nad 60 let věku na 100 osob mladších 15 let věku. Ukazatel vykazuje hodnotu 81,7, což naznačuje převažující podíl mladších obyvatel nad starší generací. Je však nepříznivá v porovnání s indexem České republiky nebo i Olomouckého kraje. [7]

Vzdělanostní struktura

Vyšší vzdělání obyvatelstva znamená lepší dispoziční k rozvoji regionu. Vzdělanostní skladba na Hranicku je: vysokoškolsky vzdělané osoby cca 8%, osoby s vyšším odborným vzděláním cca 3%, osoby se základním vzděláním cca 24%. [7]

Na území mikroregionu funguje 20 mateřských škol s kapacitou cca 1100 dětí. Zaplněny jsou z 87%. Z toho osm mateřských škol funguje ve městě Hranice. Rozmístění základních škol vychází především z počtu dětí, spádovostí a ochotou obecních úřadů školy podporovat. Většina vesnických obcí provozuje pouze první stupeň základní školy, od 1. do 5. třídy. Těch je na území mikroregionu pět. Druhý stupeň základní školy provozuje pouze Potštát, Běloutín, Vsechovice a Střítež nad Ludinou. Další čtyři školy s druhým stupněm a pět základních škol se speciálním zaměřením jsou v Hranicích, v centru celého mikroregionu. Míra naplněnosti základních škol není tak vysoká jako u mateřských škol.

Střední školy jsou pouze na území města Hranic. Kromě jedné soukromé školy je jejich zřizovatelem Krajský úřad Olomouckého kraje. Střední školy pokrývají širokou škálu učebních oborů. Nachází se zde gymnázium se čtyřletým i šestiletým typem studia. Další střední školou je Střední lesnická škola zaměřená na lesní hospodářství, založena jako pobočka brněnské Mendelovy univerzity. Střední odborná škola průmyslová a střední odborné učiliště strojírenské otevírá maturitní obory z oblastí aplikované chemie, nábytkářské a dřevařské výroby, stavebních materiálů, mechaniky číslicově řízených strojů. Dále otevírá učební obory s úplným středním vzděláním s výučním listem, a to zámečnický, obráběč kovů a instalatér. Formu nádstavbového studia nabízí v oboru podnikání. V Hranicích je jedna Střední zdravotnická škola a Soukromá střední škola nabízející studium v oborech obchodní akademie, správce informačních systémů, informatika v ekonomice a cestovní ruch.

Mezi další instituce zaměřené na vzdělání patří Dům dětí a mládeže v Hranicích, Základní umělecká škola Hranice s pobočkou v Potštátě a Dětský domov Hranice. Poddimezovanou a málo podporovanou složkou v mikroregionu jsou jazykové kurzy či jazyková škola. Žádný podobný institut se na území Hranicka nenachází. [8]

Ekonomická aktivita obyvatel

Ukazuje nám ekonomický potenciál území. Analýzy území ukazují, že v mikroregionu žije menší počet obyvatel v produktivním věku než ve skupinách do 15 let a nad 60 let věku.

Největší podíl na zaměstnanosti obyvatel má průmysl s cca 35%, následuje ho sektor školství, zdravotnictví a sociální péče s cca 15% a sektor stavebnictví s cca 14%. Při srovnání s celorepublikovým průměrem je zřejmé, že podíl ekonomicky aktivních obyvatel v průmyslu je o 2% nižší. Jediný sektor, který převyšuje celorepublikový průměr je stavebnictví, a to až o 7 %. [8]

V porovnání s okresem Přerov patří Hranicko k oblasti s dlouhodobě nižší mírou nezaměstnanosti. Nejvyšší míru pak vykazují obce Dolní Těšice, Polom, Běloutín a Zámrský. Nejnižší míru nezaměstnanosti vykazují obce Špičky a Býškovice. Vývoj nezaměstnanosti má během roku kolísavé tendence a je závislý na mnoha okolnostech, především na potřebě pracovních sil v sezónních zaměstnáních a počtu absolventů.

Dlouhodobě patří mezi nezaměstnané dělnické profese, až 75%. Okolo 20% jsou to technickohospodářští pracovníci. Absolventi tvoří přibližně 6% z celkového počtu nezaměstnaných. S ohledem na vzdělanostní strukturu je nejvíce nezaměstnaných s odborným vzděláním (více než 50%) další jsou osoby se základním vzděláním (více než 25%). Ve věkové struktuře převažují uchazeči o práci ve věku 50 – 54 let (s podílem až 15%) následují osoby ve věku 30 – 34 let (s podílem až 13%). [8]

V souladu s trendem v České republice jsou ohrožené skupiny obyvatelstva především uchazeči se ZTP a se zdravotním omezením (12% evidovaných uchazečů), absolventi a mladiství (6% evidovaných uchazečů), dlouhodobě nezaměstnaní uchazeči se základním vzděláním nebo bez ukončeného základního vzdělání, uchazeči spadající do vyšších věkových kategorií (muži nad 55 let věku, ženy nad 50 let věku) a matky s dětmi. Tyto skupiny jsou podrobně rozebrány v kapitole 2.4.1. Rizikové skupiny nezaměstnaných.

Analýza ekonomických subjektů

Analýza ekonomických subjektů byla provedena ve dvou oblastech, v oblasti ziskové a neziskové.

Ziskový sektor je v mikroregionu početněji více zastoupen fyzickými osobami, samopodnikající. Tito živnostníci nejsou zapsáni v obchodním rejstříku. Tvoří základní síť ekonomické aktivity především ve venkovských oblastech regionu. Zastoupení ekonomické aktivity fyzických osob je srovnatelná s průměrem Olomouckého kraje. V celorepublikovém srovnání však poměr živnostníků převyšuje o 3 %. Je to způsobeno zejména tím, že Hranicko je venkovský mikroregion, zatímco v celorepublikovém průměru jsou započteny velké obchodní společnosti. Na zaměstnanost má zásadní vliv 16 subjektů s počtem zaměstnanců nad 100, přičemž 3 mají více než 500 zaměstnanců – Nemocnice Hranice, a. s., SSI Schafer, s. r. o. a Multidisplay s. r. o. [8]

Neziskový sektor je tvořen zejména neziskovými nestátními organizacemi, kterých je na území hranického mikroregionu evidováno 250. Jedná se o zájmové organizace, občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, spolky a další. V porovnání s krajským i celorepublikovým průměrem je na srovnatelné úrovni.

Občanská vybavenost

Pro sportovní vyžití tvoří základnu především fotbalové areály a multifunkční hřiště s možností využití pro volejbal, nohejbal apod. Zastřešené areály v podobě sokoloven či kulturních domů jsou k dispozici ve většině obcí mikroregionu, a to jak k využití pro sportovní, ale i kulturní akce. V Hranicích je k dispozici koupaliště a krytý bazén. Další možnosti koupání jsou v zatopeném lomu v Opatovicích. V oblasti jsou vhodné prostory i podmínky pro vybudování sportovních areálů nabízejících jak tradiční sportovní aktivity, tak i mírně adrenalinové sporty jako například lanová centra a dráhy pro sjezdy. Řada objektů sloužících, jak pro kulturní, tak sportovní vyžití jsou investičně poddimenzována z důvodu nedostatku zdrojů obcí pro udržování obvyklého standardu. Většina krytých areálů dále nesplňuje podmínky pro energeticky šetrný provoz, vybavení je často nedostatečné.

Každá obec disponuje alespoň jednou knihovnou poskytující služby veřejného přístupu k internetu a vypůjčování knih. Většina těchto zařízení má potenciál stát se v místě

svého působení kulturním, vzdělávacím a společenským činitelem. Dále ve většině případů plní funkci informačního střediska ve všech záležitostech týkajících se obce. Nedostatkem místních knihoven je zejména prostorové a technické vybavení. Svou roli zde hrají také omezené prostředky pro správné personální a investiční činnosti.

Životní prostředí

Snížení hodnoty životního prostředí mají za následek minulé celosvětové trendy, mj. průmyslové emise, hnojení umělými chemickými hnojivy, znečištění řek a půd. Dalším problémem celorepublikového charakteru je scelování pozemků a s tím spojené rušení remízků, příkopů či stromové a keřové vegetace, která často sloužila jako útočiště pro divokou zvěř.

Mikroregion postupně získával charakter zemědělské krajiny, která je tvořena částmi lesů, polí a hájků, oddělených cestami, alejemi a vodními toky. Území je předurčeno k podnikání především v sektoru zemědělství a lesnictví. Je zde zaměstnáno na 1000 obyvatel, z nichž na 520 je soukromě hospodařících rolníků. Na území ovšem podnikají i větší zemědělské komplexy, hospodařící s více než 1000 hektarů půdy (Statky Potštát, a. s., Hranicko, a. s., Skalagro, a. s.).

Hlavními komoditami pěstovanými na Hranicku jsou zejména pšenice, ječmen, řepka olejná, cukrovka, brambory či mák. Z živočišné výroby pak zastupují tuto oblast produkty jako mléko, chov skotu, prasat a drůbeže.

Analýza prokázala, že zemědělské subjekty často trpí opotřebením strojů a veškeré techniky, malou kapacitou hospodářských budov či skladovacích prostor. Mezi vnější hrozby patří nestabilní tržní cena, která omezuje plánování investic do rozvoje podniku.

Lesy plní funkci jak společenskou tak produkční. Mezi společenské funkce patří využívání lesa pro odpočinek, relaxaci či vzdělávání obyvatel v krajinotvorné a environmentální oblasti. Funkce produkční spočívá v poskytování dřevní hmoty. Lesní porost tvoří až 20% celkové rozlohy Hranicka. [34]

Cestovní ruch

Potenciál regionu je tvořen jak atraktivní krajinou, tak i kulturním a historickým bohatstvím. Zanedbána je ovšem infrastruktura služeb. Není zde dostatečná kapacita v oblasti ubytování, stravování aj.

Výhodou mikroregionu Hranicko je, že celý prostor je protkán hustou sítí jak pěších turistických tras, tak cykloturistických tras. Trasy jsou vždy specifikovány na určité téma například „Po stopách využití vodní a větrné energie“, která turisty provází po místech zaniklých či existujících mlýnů na Hranicku. Dále sem patří cyklotrasa „Krajem božích muk a křížů“, která provází případné zájemce skrz krajinu po sakrálních památkách. V této oblasti se nachází také naučné stezky a nespočet zajímavých míst v podobě kostelů či církevních památek, hradů a jejich zřícenin, zámků či přírodních památek. [34]

Dopravní infrastruktura

Skrz mikroregion vede hlavní silniční tah Olomouc – Ostrava. Okolo obcí Střítež nad Ludinou a Běloutín prochází dálniční tah D47 (D1) Brno – Ostrava. Celé území je protkáno silnicemi I., II. i III. třídy. Dopravní páteř území tvoří silnice I. třídy č. 35 na Valašské Meziříčí, č. 47 na Lipník nad Bečvou a č. 48 na Nový Jičín.

Obce si dále spolufinancují zhuštění autobusové dopravy ve své obci. Jde především o posílení ranních a večerních spojů, které občané využívají při dopravě do práce na směny.

Dalším dopravním prostředkem, který lze využít, je vlak. V městě Hranicích je důležitý železniční uzel Hranice na Moravě, podle kterého mylně nazývají i město Hranice. Vede zde trať z Přerova na Bohumín, Přerov na Valašské Meziříčí a Púchov.

Sociální struktura

V oblasti Hranicka se nachází pouze jeden Úřad práce a to v Hranicích. Dále zde můžeme najít Dům s pečovatelskou službou a Domov důchodců. Domy s pečovatelskou službou jsou v mikroregionu pouze dva, druhý je v obci Zámrsky, kde můžeme najít také Penzion pro důchodce. V obci Skalička je umístěn Ústav sociální péče pro mládež.

Zdravotnická struktura

Jediným větším zdravotnickým komplexem je Nemocnice Hranice, s. r. o. Při ní je zřízena jak transfusní stanice, tak detašované pracoviště střediska záchranné služby, detašované pracoviště ambulantního zařízení s lůžkovým komplexem. Dále se v Hranicích nachází 17 ordinací stomatologického lékaře, 2 ordinace gynekologického lékaře, 5 ordinací dětských lékařů, 10 ordinací praktických lékařů pro dospělé a další detašovaná pracoviště ordinací lékařů.

Rozmístění ostatních ordinací praktických lékařů je v mikroregionu nerovnoměrné. Nachází se pouze v devíti obcích a to Zámrsky, Běloutín, Všechnovice, Střítež nad Ludinou, Špičky, Jindřichov, Opatovice a Potštát.

3.2.3. Administrativní členění regionu

V této kapitole je uveden předmět činnosti svazku, oblasti, které jsou problémové, a je na ně kladen velký důraz. Dále je zde nastíněna organizační struktura a členové, kteří spadají do mikroregionu Hranicko.

Předmět činnosti svazku je rozdělen na dvě základní skupiny. Tou první je koordinace postupu při řešení problémů týkajících se:

- rozvoje samosprávy obcí
- hospodářského, sociálního a kulturního života obcí
- vztah k orgánům státní správy a vyšších samosprávných celků.

Druhou skupinou je podpora a řešení problémů v oblastech:

- Zemědělského a nezemědělského podnikání
- Nezaměstnanosti
- Rozvoje a diversifikace nezemědělských prostor
- Společná péče o památky mikroregionu
- Využití netradičních zdrojů energie, zejména biomasy

- Podpora venkovské turistiky při současném řešení dalších akcí místních programů obnovy
- Společná řešení sociálních služeb a zdravotní péče
- Marketing venkovské turistiky, zpracování nabídkových produktů
- Podpora společných řešení směřujících k vyjasnění majetkových poměrů ve vlastnictví nemovitostí v mikroregionu, společná příprava projektů pozemkových úprav
- Podpora řešení dopravní obslužnosti, týkající se více obcí
- Spolupráce a výměna know-how mezi partnerskými obcemi a zemí EU
- Zřízení studijního, koordinačního a informačního centra pro podporu řešení společenské problematiky
- Vzájemná pomoc při třídění a skladování tuhého domovního odpadu, budování kompostáren a sběru, skladování a likvidace nebezpečného odpadu
- Spolupráce s Regionální agenturou pro rozvoj střední Moravy Olomouc na mikroregionálních projektech [9]

Organizační struktura Mikroregionu Hranicko

Orgány svazku jsou valná hromada, předseda svazku, rada svazku a kontrolní komise. Jejich bližší charakteristika je uvedena níže. [9]

Valná hromada

Je to nejvyšší orgán svazku. Rozhoduje o všech záležitostech, týkajících se svazku obcí. Tvoří ji zástupci členské obcí, a to buď starostové, nebo místostarostové. Každá obec může být zastoupena pouze jedním členem. Do jejich pravomocí náleží: schvalování, doplňování a změny stanov, volby předsedy a místopředsedy svazku, kontrolní komise a rady svazku. Schvaluje výše členských příspěvků, schvaluje vstupy nových obcí do svazku a jiné. [9]

Předseda svazku

Je statutární orgán a zastupuje svazek navenek. Do jeho pravomocí náleží zejména příprava podkladů pro jednání valné hromady, zajišťování administrativního chodu svazku,

realizace běžného hospodaření podle schváleného rozpočtu a jiné. Poslední volby se konaly na Valné hromadě 30. listopadu 2010. [9]

Rada Svazku

Je výkonný a koordinační orgán svazku. Tvoří jej předseda, místopředseda a dalších pět členů rady. Do jejich kompetencí spadá realizace usnesení valné hromady, vytvoření návrhu rozpočtu svazků. V případě, že je radě svěřeno rozhodování, pro přijetí rozhodnutí je nutná nadpoloviční většina hlasů všech členů rady. Jejich funkční období je 1 rok. [9]

Kontrolní komise

Je kontrolním orgánem svazku. Je tříčlenná a volena valnou hromadou. V čele stojí předseda, který je volen členy komise. Funkční období kontrolní komise je jeden rok. Svou zprávu o kontrole hospodaření svazku předkládají valné hromadě. [9]

3.2.4. Členové Mikroregionu Hranicko

Centrem administrativním i kulturním je město Hranice s 20 tisíci obyvateli. K 1. 1. 2010 tvoří Mikroregion Hranicko celkem 21 členských obcí, a to: Běloutín, Býškovice, Černotín, Dolní Těšice, Horní Těšice, Horní Újezd, Hranice, Hustopeče nad Bečvou, Jindřichov, Klokočí, Opatovice, Partutovice, Polom, Potštát, Radíkov, Skalička, Střítež nad Ludinou, Špičky, Ústí, Vsechovice a Zámrsky.

Běloutín

První zmínka o obci pochází z roku 1201. Má více než 1700 obyvatel a dělí se na místní části Běloutín, Kunčice, Lučice a Nejdek. Je třetím největší obcí v okrese Přerov. K zajímavostem patří zejména katolické kostely a sochy. Je známa svými pivními slavnostmi. Pracovní příležitosti v obci zajišťují podniky tiskárna SYDOKON v Kunčicích, HASIL v Běloutíně, BBA – výroba čerpadel, HASEO, MOSAIC Kunčice a kovovýroba TIGEMMA. Další pracovní příležitosti se obec snaží řešit pomocí projektu „Podnikatelský inkubátor“, při kterém byly zrekonstruovány opuštěné usedlosti a měly by vzniknout nové prostory pro podnikatele. [10]

Býškovice

První zmínka o obci je z roku 1131. Čítá 391 obyvatel a v obci sídlí 15 podnikatelů a živnostníků. Výměra obce je 600 ha. Na kulturním životě obce se podílejí spolky jako Sbor dobrovolných hasičů, tělovýchovná jednota, rybářský spolek, myslivecký spolek a spolek žen. Je zde vybudován jak vodovod, tak i kanalizace s čistírnou odpadních vod. V Býškovicích jsou tři soukromí zemědělské podnikatelé, opravna vysokozdvížných vozíků, elektromontážní firma a výroba rukavic. [11]

Černotín

Katastrální výměra obce je 832 ha. Černotín je obec se 751 obyvateli. Dělí se na dvě části Hluzov a Vápenky. První zmínka pochází z roku 1406. Mezi zajímavosti této lokality patří nálezy kostí zvěře z období paleolitu, střepy nádob z pozdní doby bronzové. V obci je Zemědělské obchodní družstvo, dva soukromí zemědělci, drobní živnostníci (stolařství, kožařství) Většina obyvatel ale za prací dojíždí. Dobrá dopravní dostupnost umožňuje jezdit do Hranic nebo do firmy ETA Milotice. [12]

Dolní Těšice

Patří k nejmenším obcím Mikroregionu. Jeho katastrální výměra dosahuje pouhých 255 ha. A jeho velkou část zabírají lesy. Obec má 36 obyvatel. První zmínka o obci pochází z roku 1131. Do roku 1990 byly částí obce Skalička. Od roku 2006 obec investuje do výstavby nových domů, aby zvýšila počet obyvatel. [13]

Horní Těšice

Katastrální výměra obce je 322 ha v nadmořské výšce 341 metrů. Žije zde 160 obyvatel. První zmínka o obci pochází z roku 1131. Mezi zajímavosti zdejší lokality patří přírodní památka Těšice, kterou spravuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Jedná se o bažinatou louku s vlhkomilnou květenou. Většina obyvatel dojíždí za prací do Skaličky, kde sídlí společnost Skalagro, a. s. nebo do Hranic. V obci má své sídlo firma SMOOS, jsou zde dvě stolařské dílny, opravna kol a soukromý autodopravce. [14]

Horní Újezd

První zmínka o obci pochází z roku 1371. Rozkládá se na návrší Kelečské pahorkatiny s katastrální výměrou 687 ha. Počet obyvatel je 450. Mezi zajímavosti se řadí především katolické budovy a náhrobek bratří Symerských. Většina obyvatel jezdí za zaměstnáním do Hranic na Moravě či do Bystřice pod Hostýnem. V obci nesídlí žádná významnější firma. Najdeme zde pouze pár soukromých zemědělců a živnostníků. [15]

Hranice

Katastrální území města má rozlohu 5251 hektarů s 19 577 obyvateli. Historické jádro je prohlášeno za městskou památkovou zónu. Významné památky a turisticky nejnavštěvovanější místa v Hranicích patří synagoga, nyní upravena na galerii, židovský hřbitov, barokní kostel Stětí sv. Jana Křtitele, renesanční zámek nebo pozdně gotické městské opevnění. Hranice mají osm městských částí: Hranice – město, Lhotka, Velká, Drahotuše, Uhřinov, Rybáře, Valšovice, Slavič, Středolesí. Mezi největší zaměstnavatele patří firmy CETRIS BASIC, TONDACH s. r. o., CEMENT HRANICE a. s. [16]

Hustopeče nad Bečvou

Obec má tři místní části: Poruba, Vysoká a Hranické Loučky. Její katastrální rozloha je 1143 hektarů. V samotných Hustopečích žije 1270 obyvatel s připočtením místních částí pak má 1750 obyvatel. Největšími zaměstnavateli v obci jsou firma ETA Milotice a firma VÁHALA a spol. s r. o. Byl zde zřízen dům s pečovatelskou službou o kapacitě 24 lůžek. Zajímavosti této lokality jsou hustopečský zámek z roku 1592, krypta u nádraží a větrný mlýn holandského typu. [17]

Jindřichov

Obec Jindřichov se rozkládá kolem potoka Luhy v Oderských vrších. Rozloha je 1644 hektarů, kde žije 470 obyvatel. V historii se obec prezentovala jako čistě hospodářská

zámožná obec. Dodnes jsou zde mohutné grunty s čtvercovými dvory, obklopené rozsáhlými zahradami. První zmínka o obci pochází z roku 1499. Není zde dostatečná podnikatelská základna a kromě drobných živnostníků zde nesídlí žádná firma.

Klokočí

Její katastrální výměra je 370 ha s počtem obyvatel 248. Dominantou celé vesnice tvoří přes 40 pamětních stromů, které dosahují stáří až 120 let. Klokočí je členem Spolku pro obnovu venkova, Svazu měst a obcí, členem mikroregionu Hranicko a Podlesí. V obci fungují čtyři podnikatelské subjekty, a to autoopraváři, kovovýroba a firma, která se zabývá výrobou a montáží rolet. [18]

Opatovice

Založení se datuje do druhé poloviny 12. století. Má katastrální výměru 796 hektarů se 791 obyvateli. Je členem mikroregionu Záhoran a Hranicko. Nejlepší dopravní spojení je do měst Hranice na Moravě a Bystřice pod Hostýnem, kde existuje velice intenzivní síť autobusového spojení. V Opatovicích funguje pět významnějších větších firem (ZEPE, s. r. o., FORESTA LR – truhlářství, DRÁT HM – ocelové sítě, ELLAN – elektromontáže, INKEROM – stavební firma) a nespočet živnostníků. [19]

Partutovice

Obec Partutovice se rozkládá na katastrální výměře 1005 hektarů s 487 obyvateli. Díky své poloze je často vyhledávaným rekreačním místem. Mezi místní zajímavosti patří větrný mlýn z roku 1837. Pracovní příležitosti poskytuje Zemědělské družstvo Partutovice, které je v okrese známé svou produkcí brambor, dále firma Noel – výroba nábytku a drobní živnostníci. Dopravní spojení do obce je možné pouze autobusem. Většina obyvatel dojíždí za prací do města Hranice na Moravě. [20]

Polom

Polom je obec ležící v údolí Příborské pahorkatiny na rozloze 824 hektarů. Žije zde 294 obyvatel. V obci funguje firma Petro-Diko, která zaměstnává většinu obyvatel Polomi. Dále zde funguje autodoprava Eurotrans a soukromá cihelna. Obec má dobrou dopravní

dostupnost, vede tudy významný železniční koridor a autobusová doprava. Zajímavostí Polomi je pět polomských rybníků, okolo kterých je obec rozprostřena. [21]

Potštát

Leží v hornaté kotlině Oderských vrchů. Dnes jsou součástí Potštátu obce Boškov, Kovářov, Kyžlířov a Lipná. Celkem zde žije 1245 obyvatel. V samotném Potštátě žije 799 obyvatel. Pracovní příležitosti jsou zde minimální. Většina obyvatel je nucena dojíždět za prací do Hranic. Jen malou část z nich zaměstnávají u Vojenských lesů a statků, Statků Potštát, a. s. či v Lisovně nových hmot v Kovářově. V obci je zajištěno zdravotní středisko. [22]

Radíkov

Leží na posledním výběžku Oderských vrchů na rozloze 705 hektarů se 142 obyvateli. Polovinu rozlohy Radíkova zabírají lesy. První zmínky pochází z 11. století. Mezi místní zajímavost patří lovecký letohrádek Kunzov jako předhradí hradu, který měl sloužit pro letní rekreaci budoucímu nástupci rakouského trůnu Ferdinanda. K výstavbě samotného hradu ale nedošlo, protože Ferdinand byl v Sarajevu zavražděn. Obec je navržena na zařazení do Přírodního parku Oderské vrchy. V obci nesídlí, kromě drobných živnostníků, žádné významné firmy.[23]

Skalička

Patří k jednomu z nejstarších obcí Hranicka. Obec čítá 147 obyvatel a má katastrální výměru 159 hektarů. Zajímavostí je zámek s parkem z roku 1554, který prozatím nebyl zařazen na seznam kulturních památek a větrný mlýn z roku 1780. Obyvatelé obce povětšinou pracují ve společnosti Skalagro, a.s., která zaměstnává na 70 pracovníků.[24]

Střítež nad Ludinou

Leží v podhůří Oderských vrchů a jeho katastrální výměra má 1482 hektarů. Žije zde 847 obyvatel. První zmínky o obci pocházejí z roku 1412. Kromě drobných podnikatelů jako je kadeřnictví, autoopravna, soukromé prodejny, pálenice a výroba čerpadel a hasičských

přístrojů, obec nenabízí dostatek pracovních příležitostí. Obyvatelé jsou nuceni dojíždět do Lipníka nad Bečvou, Valašského Meziříčí, Hranic a Přerova. Zajímavostí této obce jsou dva dochované, vodní mlýny. V obci je zajištěna autobusová doprava. [25]

Špičky

Obec se rozkládá na rozloze 703 hektarů a čítá 307 obyvatel. Je rozdělena na místní menší část Kačena, která je chatovou oblastí. V obci funguje firma ZD Černotín a ETA Milotice. Mimo tyto větší firmy zde provozuje živnost 11 obyvatel. Zajímavostí této lokality je, že se rozprostírá na rozvodí dvou moří, Černého a Baltského. [26]

Ústí

Obec Ústí se rozkládá na výběžku Karpatsko – keltské vrchoviny. Její katastrální rozloha dosahuje 333 hektarů s 561 obyvateli. S obcí se v průběhu let sloučily osady Novosad a Mariánské údolí. Pracovní příležitosti v místě bydliště poskytují firmy Skalagro, a. s., Skalička, Reno a drobní živnostníci. Mezi největší zajímavosti patří bezpochyby lokalita více než stoleté dubové aleje.

Všehovice

Leží na rozhraní přerovského, vsetínského a kroměřížského okresu. Jeho katastrální rozloha je 580 hektarů a čítá 887 obyvatel. Nabídka pracovních míst v obci je nedostatečná, mnoho občanů přišlo o práci zrušením místní pobočky firmy TON z Bystřice pod Hostýnem. Proto jsou obyvatelé Všehovic nuceni za prací dojíždět do Hranic, Bystřice pod Hostýnem nebo Valašského Meziříčí. Mezi zajímavosti patří zámček, původní tvrz ze 14. století, která byla později přestavěna na renesanční zámček. Ve Všehovicích se narodil národní umělec architekt Bohumil Fuchs. [27]

Zámrsky

Převážnou část obce tvoří lesy. Vesnice má katastrální rozlohu 801 hektarů se 198 obyvateli. Nachází se zde zemědělský areál akciové společnosti Skalagro Skalička. Většina obyvatel musí za prací dojíždět, a to do Valašského Meziříčí, Kelče a Hranic. Do všech měst se lze dostat autobusovou dopravou, která je zde zajištěna. Do katastru Zámrska patří také

bývalý panský dvůr Kamenec, kde v dávných časech bylo zřízeno sídlo rytířů. U Zámruků se vyskytuje přírodní rezervace Doubek. [28]

4.1. Řešení dlouhodobé nezaměstnanosti na Hranicku

Problém s nezaměstnaností nemá pouze mikroregion Hranicko. Potýká se s ním většina venkovských oblastí, mezi něž mikroregion Hranicko beze sporu patří.

4.1.1. Vývoj nezaměstnanosti na Hranicku

Rozložení podniků na Hranicku má optimální strukturu. Nejsou zde umístěny pouze velké podniky ale i nespočet menších podniků či živnostníků, i proto, když se jeden z nich zavře, není to takový problém jako například na Ostravsku. Vývoj nezaměstnanosti na Hranicku nám znázorňuje tabulka č. 4.1.1.

Tab. č. 4.1.1: Vývoj nezaměstnanosti v mikroregionu Hranicko za období 2003 - 2010

rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
v %	12,69	11,87	9,11	8,8	6,9	6,4	10,3	12,3
počet nezaměstnaných	2 213	2 071	1 635	1 589	1 258	1 123	1 825	2 156

Tab. č. 4.1.1.: evidence ÚP

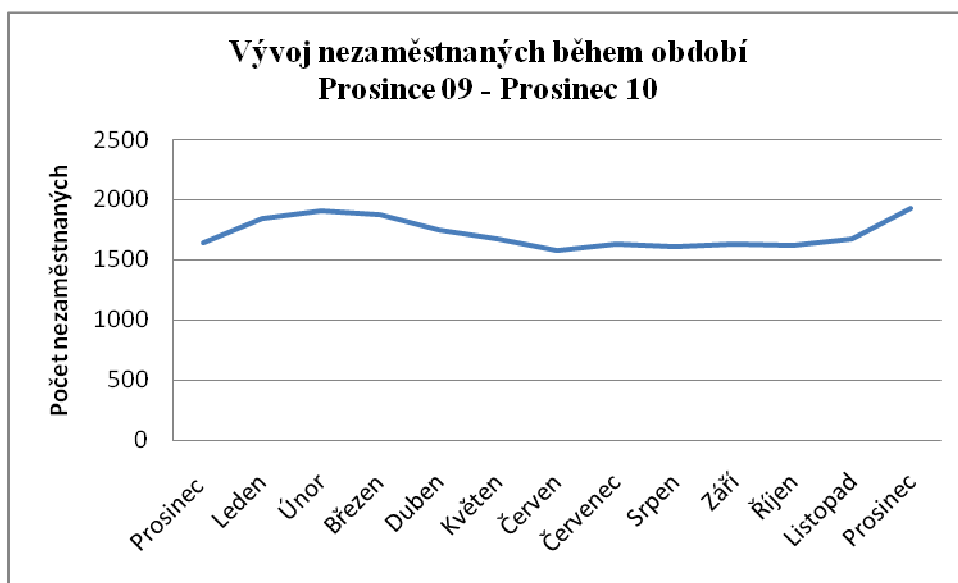
V tabulce si můžeme všimnout, že nejnižší nezaměstnanost je evidována v letech 2007 - 2008, kdy dosahovala počtu 1258 a 1123 registrovaných uchazečů o práci. Důvodem rapidního poklesu nezaměstnanosti v této oblasti bylo vybudování průmyslové zóny, která byla schopna nabídnout práci až 1300 lidí. Firma LG Phillips, která se v průmyslové usídlila, však skončil ještě dříve, než využil své 10leté daňové prázdny. K tomu, aby v tomto kraji společnost zůstala, nepřispěla ani pobídka od státu v hodnotě 1, 3 mld. Kč. Nyní celý komplex

patří společnosti CTP Invest, který má v plánu areál nabídnout k pronájmu a do 3 let ho zaplnit.

Nárůst nezaměstnanosti je zaznamenán až v roce 2009, který byl špatným rokem pro obchod. Svě udělala i nastupující celosvětová krize přicházející ze Spojených států amerických. Předpoklad do roku 2011 je další nárůst nezaměstnaných.

Následující graf znázorňuje vývoj nezaměstnanosti během jednoho roku od prosince 2009 do následujícího prosince roku 2010 a vliv sezónní nezaměstnanosti na vývoji nezaměstnanosti během jednoho roku.

Graf č. 4.1.1: Vývoj nezaměstnaných během roku 2010

Graf č. 4.1.1: Evidence ÚP

Největší nárůst je v mikroregionu Hranicko zaznamenán v lednu a únoru. Hlavním důvodem jsou sezónní práce,

Z rozhovoru s vedoucím pobočky Úřadu práce v Hranicích jsem se dozvěděla, že se nejedná o nic neobvyklého. Největší podíl na zvýšení nezaměstnanosti mají zemědělská družstva. Jde o obci Partutovice.

4.1.2. Aktivity Úřadu práce

Aktivity Úřadu práce jsou velice omezené. Jeho primární činností je evidence uchazečů o zaměstnání a nabídka pracovních míst. Sekundární činností jsou pak rekvalifikační kurzy, podpory podnikatelů či dotace pro podniky při zaměstnání zdravotně znevýhodněných osob.

Rekvalifikační kurzy

Rekvalifikační kurzy jsou pro Hranický mikroregion zprostředkovávány prostřednictvím Rekvalifikačního střediska se sídlem v Přerově. Vznikají ve spolupráci Evropského sociálního fondu, Ministerstvem práce a sociálních věcí, operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, Úřadem práce a EU.

Nabídka rekvalifikací pro mikroregion Hranicko je v dnešní době rozdělena do 18 částí. Zahrnuty jsou zde oblasti práce pro sociální péči, obsluhy CNC strojů, svářečských prací, řidičských prací, základů podnikání a logistiky. Dále práce skladníka, úklidové práce, obsluha stavebních strojů, zahradnické práce, stavební práce, cestovní ruch a reality, administrativa, oblast ekonomie a účetnictví, informační technologie, grafika a propagace a obchod, marketing a práce v recepci. Jednotlivé členění skupin je v příloze č. 5.

Potencionální účastníky vybírá ÚP na základě 3 orientačních kritérií. Roli hraje doba, po kterou jsou evidováni na ÚP, dále vlastní zájem uchazeče. Poslední podmínkou jsou kritéria určena Rekvalifikačním střediskem v Přerově.

Podpora podnikatelů

Další aktivitou ÚP je podpora podnikatelů. Nepodporuje ovšem všechny začínající podnikatele. Podmínkou, kterou musí potencionální podnikatel splňovat je, že je v době začínajícího podnikání evidován na ÚP, popřípadě hned při začátku podnikání zaměstná evidované nezaměstnané z ÚP.

V rámci aktivní politiky zaměstnanosti může ÚP poskytnout finanční či nefinanční pomoc v podobě rekvalifikačních kurzů pro správné vedení podnikání nebo kurzy, týkající se

oboru jeho podnikatelského záměru. Finanční pomoc probíhá v podobě uhrazení prvotních nákladů a pohybuje se v rozmezí 30 000,- až 80 000,-.

4.1.3. Aktivita mikroregionu Hranicko

Projekt „Řešení dlouhodobé nezaměstnanosti na Hranicku vytvořením Pracovních týmů“.

Mikroregion ve spolupráci s Hranickou rozvojovou agenturou, která byla založena v druhé polovině roku 2007 právě mikroregionem Hranicko a Rozvojovým partnerstvím Regionu Hranicko, realizovalo projekt s názvem „Řešení dlouhodobé nezaměstnanosti na Hranicku vytvořením pracovních týmů“.

Propagace probíhala na více úrovních. Byly to pořádané prezentace mezi nezaměstnanými na Úřadu práce, na odborných seminářích týkajících se tématu dlouhodobé nezaměstnanosti. Projekt byl propagován také pomocí článků v místním, regionálním a celostátním tisku. V mikroregionu Hranicko byly rozdávány tištěné letáky s potřebnými informacemi. Zmínka proběhla také v televizním pořadu „Nemám práci“ a na kabelové televizi. Výsledky byly předneseny na závěrečné konferenci týkající se tohoto projektu.

Samotná realizace projektu trvala dva roky. Zahájen byl v listopadu roku 2006. Ukončení proběhlo v červnu roku 2008.

Celkový rozpočet projektu se vyšplhal k částce 6,8 mil. Kč. Na financování projektu se podíleli 3 činitelé. Z části byl spolufinancován Evropským sociálním fondem v hodnotě 4,3 mil. Kč. Další část uhradila Česká republika ze státního rozpočtu v částce 1,4 mil Kč. Zbýlých 1,1 mil Kč uhradily obce, které byly zapojeny do projektu.

Mezi vytyčené cílové skupiny patřily:

- absolventi a osoby do 25 let více než 6 měsíců nezaměstnané
- nad 25 let nezaměstnané osoby více než 1 rok
- osoby nezaměstnané nad 50 let věku
- osoby pečující o děti do 15 let a pečující o zdravotně postižené
- zdravotně postižené osoby

- osoby s nízkým stupněm vzdělání
- ostatní nezaměstnaní

Cíle projektu

Cílové skupiny projektu jsou v první řadě dlouhodobě nezaměstnaní. Měl by jim pomoci v znovu osvojování pracovních návyků, které po určité době bez práce uchazeči ztrácejí a stávají se tak pro trh nevhodnými uchazeči o práci. Projekt by je měl motivovat k tomu, aby neztráceli naději a neutápěli se v beznaději a dále hledali uplatnění na trhu práce. Tvůrci projektu si stanovili tři zásadní cíle.

Prvním a prioritním cílem projektu bylo snížení nezaměstnanosti v regionu, a to především ve skupině ohrožených dlouhodobou nezaměstnaností a uchazečů o práci s nízkým stupněm vzdělání. V plánu bylo vytvořit 25 pracovních míst, které se díky systému obměňování, mělo vystřídat minimálně 37 uchazečů.

Druhým cílem bylo zvýšení kvalifikace, a to minimálně 48 osobám, které byly do projektu zapojeni. Jejich vyšší stupeň vzdělání měl být zajištěn pomocí rekvalifikací, poradenských a motivačních kurzů a individuálního poradenství. Každý účastník si měl osvojit pracovní návyky důležité pro uplatnění se na pracovním trhu. Projekt měl zvýšit jejich motivaci a sebeúctu, kterou trpí nezaměstnaní bez dlouhodobého pracovního poměru.

Posledním cílem, který si projekt vytyčil, byla implementace nově vytvořené metody práce s nezaměstnanými, a to týmová práce s vedoucím týmu.

Zapojené obce

Účastníky projektu se stali uchazeči z obcí Bělotín, Černotín, Hranice, Hustopeče nad Bečvou, Partutovice, Potštát, Radíkov, Skalička, Stráž nad Ludinou, Ústí, Zámrsky a Horní Újezd.

Projekt byl pro zapojené obce velmi výhodný, a to i z hlediska celkového vzhledu obce. Kdy pracovníci pracovali na údržbě zeleně a celkovém úklidu konkrétní obce. Dalším pozitivem, které obci přinesl tento projekt, bylo, že obce a účastníci mohli používat drobnou techniku, která byla v rámci projektu nakoupena.

Samotná realizace

V samotné realizaci projektu bylo vytvořeno 27 pracovních míst. Po 7 měsících bylo vždy 12 pracovníků obměněno. Účastníci měli za úkol pracovat v 6 členných týmech, a to na údržbě a sečení zeleně, údržbě místních komunikací a chodníků, úklidu a výsadbě. Dále pomáhali při organizaci kulturních a společenských akcí, které se v obci konaly. Celkově bylo v rámci projektu nabídnuto 44 pracovních míst. Byly utvořeny 4 pracovní týmy. Účastníci si odnesli nejen nové znalosti, ale osvojili si potřebné návyky pro budoucí pracovní poměr. Vedoucí týmu si osvojil dovednosti v organizaci a vedení lidí.

Bylo rekvalifikováno 38 účastníků, z toho 15 žen. Šlo o práce s ruční motorovou pilou a křovinořezem. Kurz prováděla Střední lesnická škola v Hranicích. Další rekvalifikační kurzy probíhaly podle individuálních možností, schopností a budoucího uplatnění účastníků. Šlo o práce holičské a kadeřnické, pohostinskou činnost – kuchař, masérské kurzy, kurzy řízení motorových vozidel a udělení řidičského oprávnění typu B, C, E, D. Tyto rekvalifikace proběhly v režii firem Silex Daníček a Autoškoly Cahlik. Obsahem poradenských a motivačních kurzů byl soubor školení, která byla zaměřena na základy práce s počítačem (ovládání Internetu, elektronické pošty a Wordu). Dále se týkaly zvládnutí pracovního pohovoru, pracovněprávních vztahů, komunikace s potenciálním zaměstnavatelem, stresu. Poznání své osobnosti a tím spojené zvládnutí organizace času a společenského chování.

Celý kurz proběhl ve dvou etapách. Celkem se ho zúčastnilo 52 osob, z toho 44 osob ho úspěšně absolvovalo. Realizace se ujala Poradenská a vzdělávací agentura Platea. Souborem individuálních lekcí byl určen pro každého účastníka, kdy se lektorka věnovala pouze jednomu účastníkovi a procvičovala s ním již nabyté dovednosti a znalosti v motivačních a poradenských kurzech. Důraz byl kladen na rozvíjení komunikace, sociálně právní otázky a problémy účastníků, dále na práci s počítači s cílem naučit se aktivně si

vyhledávat práci a sestavit si profesní životopis, který bude používat při hledání nových pracovních příležitostí.

Hodnocení projektu

Z cíle 50 rekvalifikovaných osob se podařilo rekvalifikovat 47 osob. Poradenskými a motivačními kurzy prošlo z cílených 49 osob 52 účastníků, z nichž 42 kurzy úspěšně absolvovalo. Podle projektové žádosti bylo udrženo 25 pracovních míst. Část z nich bylo o jeden měsíc prodlouženo v podobě trvání pracovních smluv. Celkově bylo do projektu zapojeno 64 účastníků.

5. Závěr

Ve své práci jsem se zabývala problematikou nezaměstnanosti obecně, ale i v mě blízkém regionu. Cílem mé práce bylo zmapovat situaci v naší oblasti.

V první kapitole jsem se věnovala rozboru nezaměstnanosti. Nezapomněla jsem se zmínit také o zdravotních a psychických dopadech nezaměstnanosti, na které se mnohdy zapomíná a které se podceňují.

Druhá kapitola rozebírala profil mikroregionu. Byla nastíněna demografická, geografická struktura a další složky, které mají nesporně vliv na nezaměstnanost a tím i na rozvoj celého území.

Svazek byl založen roku 2010. Dnes jej tvoří 21 členů, a to: Běloutín, Býškovice, Černotín, Dolní Těšice, Horní Těšice, Horní Újezd, Hranice, Hustopeče nad Bečvou, Jindřichov, Klokočí, Opatovice, Partutovice, Polom, Potštát, Radíkov, Skalička, Střítež nad Ludinou, Špičky, Ústí, Vsechovice a Zámrský.

V mikroregionu počet obyvatel za posledních 15 let mírně klesá. Problémem není pouze klesající porodnost, ale i odliv mladých lidí do větších měst za prací. Pozitivem do budoucna může být index stárí, který nám ukazuje, že počet osob mladších 15 let věku je víc než obyvatelstva nad 60 let. Vzdělanostní struktura mikroregionu je z mého pohledu dostačující. Nabízí obyvatelům dostačující počet jak mateřských, základních tak i středních škol. Občanská vybavenost obcí v mikroregionu je tvořena především v podobě sportovní či kulturní a vzdělávací základny. V dnešní době už každá obec disponuje společenskými místnostmi, které jsou využívány k velkému množství kulturních akcí. V obcích jsou zřízeny sportoviště, či multifunkční hřiště.

Mikroregion Hranicko lze chápat jako zemědělskou krajinu, která je tvořena částmi lesů, polí a hájků. Proto je tato oblast předurčena k podnikání hlavně v sektoru zemědělství a lesnictví. Statistiky ukazují, že v tomto sektoru je v současné době zaměstnáno na 1000 obyvatel, z nichž polovina jsou soukromě hospodařící rolníci. Slabou stránkou však je, že zemědělské subjekty často trpí zastaráváním techniky, k dispozici má malé kapacity hospodářských a skladovacích budov. Dalším problémem, se kterým se podnikatelé často potýkají, je nestabilní tržní cena produktů. Dopravní dostupnost mikroregionu je na dobré úrovni. Skrz celou oblast vede silniční tah Olomouc – Ostrava, nedávno dokončený dálniční

tah D47 Brno – Ostrava. Dopravní páteř tvoří také silnice I. třídy na Valašské Meziříčí a Lipník nad Bečvou. Obyvatelé mikroregionu mohou využít jak autobusové tak železniční dopravy, která je jím k dispozici.

Ekonomická aktivita obyvatel nám ukazuje ekonomický potenciál území. Největší podíl na zaměstnanosti má, i přes výhodné podmínky podnikání v zemědělství, sektor průmyslu kde je zaměstnáno 35 % obyvatel. Mezi další sektory, zaměstnávající velký počet lidí je školství, zdravotnictví a sociální péče s cca 15% a sektor stavebnictví s cca 14%. V porovnání s okresem Přerov patří Hranicko k oblasti s dlouhodobě nižší mírou nezaměstnanosti. Tento výsledek konkrétně vykazují obce Špičky a Býškovice. Nejvyšší míru na nezaměstnanosti na Hranicku mají obce Dolní Těšice, Polom, Běloutín a Zámrský. Největší skupinu evidovaných nezaměstnaných tvoří dělnické profese se 75%, absolventi s 6% z celkového počtu nezaměstnaných.

Na území mikroregionu Hranicko se vyskytuje početné zastoupení fyzických osob, které samopodnikají. Především tito živnostníci tvoří základní síť ekonomické aktivity ve venkovských oblastech. Velký vliv na vývoj celého území má především 16 subjektů s počtem zaměstnanců nad 100, z nichž 3 mají více než 500 zaměstnanců. Jsou to podniky Nemocnice Hranice, a. s., SSi Schafer, s. r. o. a Multidisplay s. r. o.

Projekty, které byly aplikovány na tomto území, jsou rozděleny do dvou skupin. První skupinou jsou programy, pořádané v režii ÚP. Z mého pohledu je velkou chybou těchto projektů mnohdy špatný výběr účastníků rekvalifikačních kurzů. Důležitou roli při výběru hraje doba, po kterou jsou nezaměstnaní evidováni na ÚP, a často se nebere ohled na uplatnění se na trhu práce. V dnešní době je uplatnění po rekvalifikaci minimální a kurzy se stávají pouze nutným zlem pro účastníky. Jediný prospěch z těchto kurzů je tak psychologický, kdy nutí účastníky, aby neseděli doma, ale aktivně se účastnili běžného života. Dalším problémem těchto programů je neužitečnost v praxi. Zaměstnavatelé si mnohdy žádají na své pozice zaměstnance, kteří ovládají cizí jazyky, a proto bych rozšířila nabídku programů o jazykové kurzy.

Projekt, který byl řešen v rámci mikroregionu Hranicko, byl zaměřený na znovu zapojení dlouhodobě nezaměstnaných do běžného života. Účastníci si měli osvojit pracovní návyky, které ztratili, a proto se stali nepoužitelnými pro trh práce. Pozitivem celého projektu bylo, že byl oboustranně výhodný, a to jak pro účastníky, tak pro zapojené obce. Účastníci si osvojili základní návyky a schopnosti důležité pro uplatnění se na trhu práce. Dále jim byly

poskytnuty individuální motivační kurzy, které jim pomohly získat zpět ztracenou nedůvěru v samu sebe. Přínosem zapojených obcí pak byla pomoc při pořádání sportovních či kulturních akcí a čistší prostředí. Bohužel ani tento projekt nedokázal zajistit dlouhodobější zaměstnání jeho účastníkům.

Získání informací pro tuto bakalářskou práci nebylo obtížné. Jak na Úřadu práce, tak i v rozvojové agentuře Hranicko byli vstřícní a veškeré potřebné informace mi bez problémů poskytli.

Seznam odborné literatury

- [1] BUCHTOVÁ, B. a kolektiv. *Nezaměstnanost psychologický, ekonomický a sociální problém*. Praha: Grada Publishing, 2002. 240 s. ISBN 80-247-9006-8
- [2] JANEČKOVÁ, L.; VAŠTÍKOVÁ, M. *Marketing měst a obcí*. Praha: Grada Publishing, 1999. 178 s. ISBN 80-7169-750-8.
- [3] JUREČKA, V.; JÁNOŠÍKOVÁ, I. *Makroekonomie*. Ostrava: VŠB-Technická univerzita Ostrava, 2006. 1000 s. ISBN 978-80-248-2065-1.
- [4] MALINOVSKÝ, J.; SUCHÁČEK, J. *Velký anglicko – český slovník regionálního rozvoje a regionální politiky Evropské unie*. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2006. 956 s. ISBN 80-248-1117-0.
- [5] MARTINCOVÁ, O., v zastoupení autorů. *Pravidla českého pravopisu*. Praha: Pansofia, 1993. 383 s. ISBN 80-901 373-6-9.
- [6] TVRDÝ, L. a kolektiv. *Trh práce a vzdělanost v regionálním kontextu*. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2007. 221 s. ISBN 978-80-248-665-4.

Elektornické publikace

- [7] Statistické údaje o mikroregionu Hranicko [online] . *Ústav územního rozvoje* [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <<http://www.uur.cz/default.asp?ID=1923>>
- [8] Statistické údaje o mikroregionu Hranicko [online]. *Veřejná databáze ČSÚ* [cit. 2011-03-13]. Dostupné z WWW:< <http://vdb.czso.cz/vdbvo/> >
- [9] Historie mikroregionu Hranicko [online]. *Mikroregion Hranicko* [cit. 2011-02-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.regionhranicko.cz/mikroregion-hranicko> >
- [10] Informace o obci Běloutín [online]. *Oficiální stránky obce Běloutín* [cit. 2011-04-02]. Dostupné z WWW:< <http://belotin.cz/>>

- [11]Informace o obci Býškovice [online]. *Oficiální stránky mikroregionu Záhoran* [cit. 2011-03-07]. Dostupné z WWW: <<http://byskovice.zahoran.cz/>>
- [12]Informace o obci Černotín [online]. *Oficiální stránky obce Černotín* [cit. 2011-03-12]. Dostupné z WWW:< <http://www.cernotin.cz/> >
- [13]Informace o obci Dolní Těšice [online]. *Oficiální stránky regionu Hranicko* [cit. 2011-04-15]. Dostupné z WWW: <http://www.hranicko.eu/obce/Dolni_Tesice/>
- [14]Informace o obci Horní Těšice [online]. *Oficiální stránky obce Horní Těšice* [cit. 2011-04-14]. Dostupné z WWW: <<http://www.hornitesice.cz/>>
- [15]Informace o obci Horní Újezd [online]. *Oficiální stránky mikroregionu Záhoran* [cit. 2011-03-24]. Dostupné z WWW:< <http://horniujezd.zahoran.cz/> >
- [16]Informace o městě Hranice [online]. *Oficiální stránky města Hranice* [cit. 2011-04-13]. Dostupné z WWW: <<http://www.mesto-hranice.cz/>>
- [17]Informace o obci Hustopeče nad Bečvou [online]. *Oficiální stránky obce Hustopeče nad Bečvou* [cit. 2011-03-23]. Dostupné z WWW:< <http://www.ihustopece.cz/pn/index.php> >
- [18]Informace o obci Klokočí [online]. *Oficiální stránky obce Klokočí* [cit. 2011- 02-14]. Dostupné z WWW: <<http://www.obecklokoci.cz/>>
- [19]Informace o obci Opatovice [online]. *Oficiální stránky obce Opatovice* [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <<http://www.opatovice.cz/>>
- [20]Informace o obci Partutovice [online]. *Oficiální stránky obce Partutovice* [cit. 2011-02-15]. Dostupné z WWW:< <http://www.partutovice.cz/> >
- [21]Informace o obci Polom [online]. *Oficiální stránky obce Polom* [cit. 2011-03-12]. Dostupné z WWW:< <http://www.polom.cz/>>
- [22]Informace o městě Potštát [online]. *Oficiální stránky města Potštát* [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.potstat.cz/>>
- [23]Informace o obci Radíkov [online]. *Oficiální stránky obce Radíkov* [cit. 2011-03-21]. Dostupné z WWW:< <http://www.obecradikov.cz/>>

[24]Informace o obci Skalička [online]. *Stránky obce Skalička* [cit. 2011-02-12]. Dostupné z WWW: <<http://skalicka.jinak.cz/>>

[25]Informace o obci Střítež nad Ludinou [online]. *Oficiální stránky obce Střítež nad Ludinou* [cit. 2011-03-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.striteznl.cz/>>

[26]Informace o obci Špičky [online]. *Oficiální stránky obce Špičky* [cit. 2011-03-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.obec-spicky.eu/>>

[27]Informace o obci Všechnovice [online]. *Oficiální stránky obce Všechnovice* [cit. 2011-02-01]. Dostupné z WWW:< <http://www.vsechnovice.eu/>>

[28]Informace o obci Zámrsky [online]. *Stránky mikroregionu Hranicko* [cit. 2011-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.regionhranicko.cz/mikroregion-hranicko/clenske-obce/Obec-Zamrsky-65>>

[29]Informace o ministerstvu práce a sociálních věcí [online]. *Stránky ministerstva práce a sociálních věcí* [cit. 2011-02-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpsv.cz/cs/>>

[30]Informace o ministerstvu pro místní rozvoj[online]. *Stránky ministerstva pro místní rozvoj* [cit. 2011-02-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/>>

[31]Informace o hospodářské komoře ČR [online]. *Stránky HK ČR* [cit. 2011-04-04]. Dostupné z WWW:< <http://www.komora.cz/hospodarska-komora-ceske-republiky/o-nas-5/hospodarska-komora-ceske-republiky-hk-cr/hospodarska-komora-ceske-republiky-2/>>

[32] Informace o mikroregionu [online]. *Stránky o zákoně č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje* [cit. 2011-02-20]. Dostupné z WWW:
<<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb00248&cd=76&typ=r>>

[33] Informace o mikroregionu [online]. *Stránky o zákoně č. 128/2000 Sb. o obcích* [cit. 2011-03-02]. Dostupné z WWW:
<<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?cd=76&typ=r&zdroj=sb00128>>

[34] Informace o analyzovaném území [online]. *Stránky mikroregionu Hranicko* [cit. 2011-03-02]. Dostupné z WWW: <[http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/projekty/12/](http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/projekty/12/Strategicky_plan_LEADER-Menime_Hranicko.pdf)

[Strategicky_plan_LEADER-Menime_Hranicko.pdf](#)>

Zkratky

aj. – a jiné

AK ČR – Agrární komora České republiky

apod. – a podobně

atd. – a tak dále

cca – cirka, přibližně

ČR – Česká republika

ČSOB – Československá obchodní banka

EU – Evropská unie

HK ČR – Hospodářská komora České republiky

Km² – kilometr čtvereční

mj. – mimo jiné

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

NAIRU – non – acceleration inflation rate of unemployment

např. – například

tzv. – tak zvané

ÚP – Úřad práce

Prohlášení o využití výsledků diplomové (bakalářské) práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....

jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....

Seznam příloh

Příloha č. 1: Vymezené území mikroregionu Hranicko

Příloha č. 2: SWOT analýza mikroregionu Hranicko

Příloha č. 3: Struktura managementu rozvoje mikroregionu Hranicko

Příloha č. 4: Ekonomická aktivita obyvatel

Příloha č. 5: Nabídka rekvalifikačních kurzů v mikroregionu Hranicko

Přílohy

Příloha č. 1: vymezené území mikroregionu Hranicko

Zdroj: Strategický plán LEADER Hranicko.

Příloha č. 2: SWOT analýza mikroregionu Hranicko

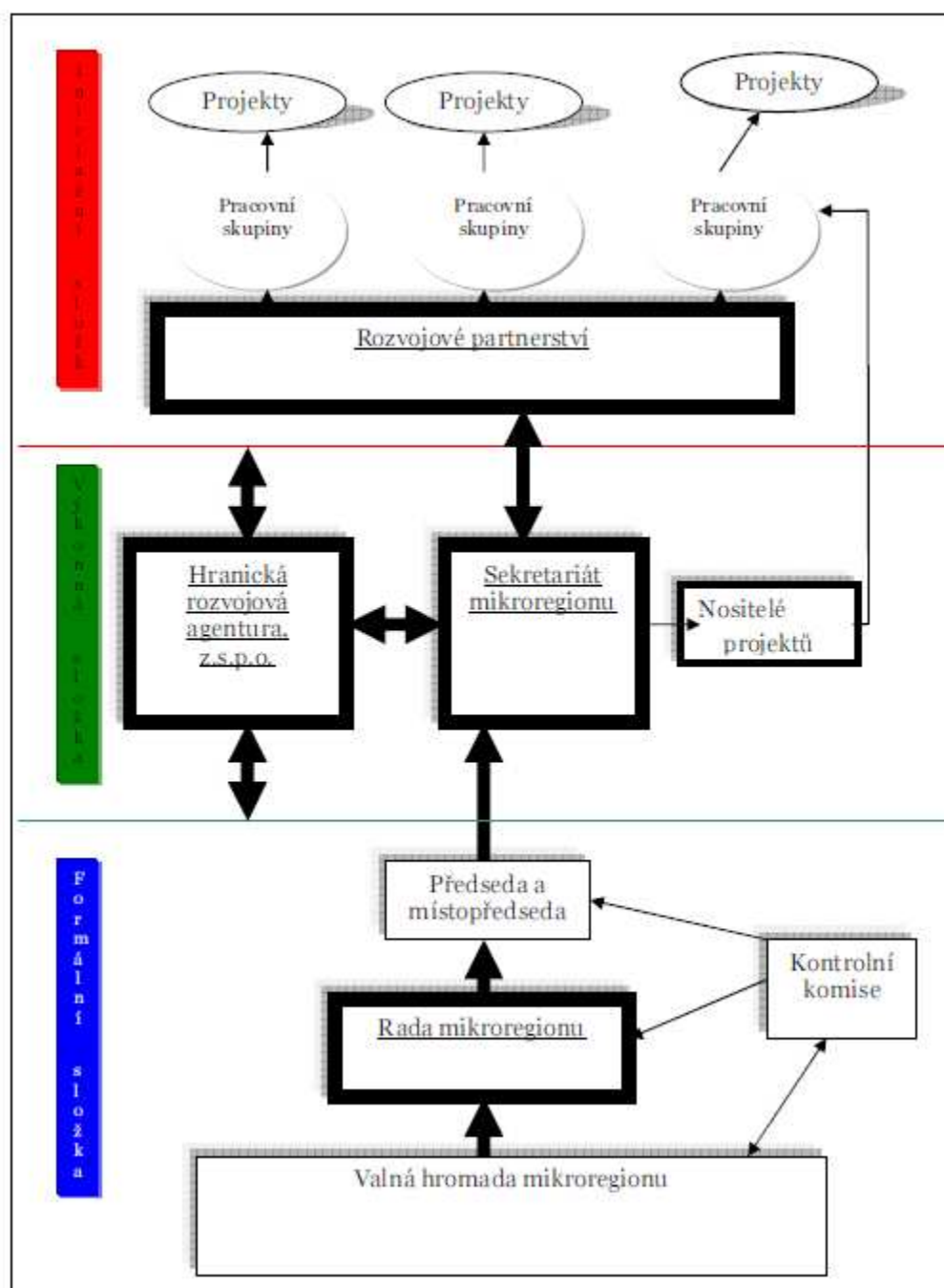
Silné stránky (S)	Zemědělství, obnovitelné energie	Významné množství zemědělské půdy a lesů
		Kvalifikovaní a aktivní zemědělští podnikatelé (fyzické a právnické osoby)
	Revitalizace obcí	Historie spolupráce obcí, nestátních neziskových organizací, podnikatelů a zemědělců
		Atraktivní prostředí pro bydlení (kulturní dědictví, krajina, ...)
	Cestovní ruch	Atraktivní krajina regionu
		Dopravní dostupnost regionu
Slabé stránky (W)	Zemědělství, obnovitelné energie	Nedostatek volných finančních prostředků na obnovu investičního majetku zemědělských podniků
		Nedostatek mladých lidí v zemědělství
	Revitalizace obcí	Nedostatek připravených ploch pro infrastrukturu bydlení v obci
		Špatný stav komunikací v obci
	Cestovní ruch	Nedostatečné využití kulturního a historického

		dědictví
		Chybějící doprovodné služby
Příležitosti (O)	Zemědělství, obnovitelné energie	Nové metody rozvoje venkova v ČR – zahájení spolupráce obcí
		Rozběhnutí dotačních programů na péči a údržbu o krajinu
	Revitalizace obcí	Zvýšená pozornost národní vlády, Olomouckého kraje a EU k problematice venkova
		Možnosti využití objektů ležících ladem
	Cestovní ruch	Fondy EU podporující oblast cestovního ruchu
		Trend rozvoje venkovské turistiky
Ohrožení (T)	Zemědělství, obnovitelné energie	Nepříznivé podmínky na trhu zemědělských produktů
		Dominance obchodních řetězců
	Revitalizace obcí	Úbytek obyvatelstva
		Přesouvání zájmu obyvatel o volnočasové aktivity z venkova do měst
	Cestovní ruch	Náročná legislativa pro získávání finančních zdrojů

		Nezájem o podnikání, o spolkový život a malá ochota se angažovat
--	--	--

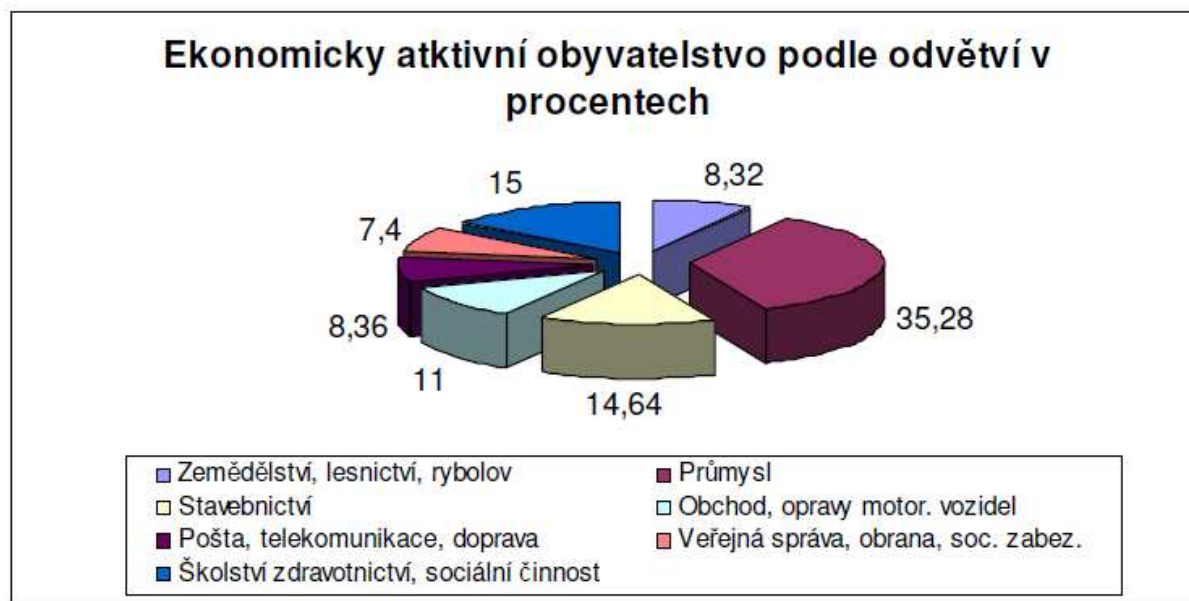
Zdroj: Strategický plán LEADER Hranicko.

Příloha č. 3: Struktura managementu rozvoje mikroregionu Hranicko

Zdroj: Základní analýza a popis současného stavu zajištění managementu rozvoje ve vybraných mikroregionech NUTS II střední Morava, Střední Čechy a Severozápad.

Příloha č. 4: Ekonomická aktivita obyvatel

Zdroj: Český statistický úřad

Příloha č. 5: Nabídka rekvalifikačních kurzů v mikroregionu Hranicko

Část 1 – Pracovník pro sociální péči

Pracovník pro sociální péči se zaměřením pro přímou obslužnou péči - min rozsah 150 hodin

Část 2 – CNC stroje

Obsluha a seřizování CNC strojů - min rozsah 200 hodin

Programování CNC strojů - min rozsah 200 hodin

Část 3 – Svářečská oprávnění

Základní kurz svařování elektrickým obloukem obalenou elektrodou (ČSN 05 0705 ZK 111 1.1)

Základní kurz svařování plamenem (ČSN 05 0705 ZK 311 1.1)

Základní kurz svařování tavícím se drátem v ochraně plyny (ČSN 05 0705 ZK 135 1.1)

Zaškolovací kurz řezání a drážkování kysličníkem (ČSN 05 0705 ZP 311-2 1.1)

Kurz svařování dle ČSN EN 287-1 111

Kurz svařování dle ČSN EN 287-1 135

Kurz svařování dle ČSN EN 287-1 311

Kurz svařování dle ČSN EN 287-1 141

Část 4 – Řidičská oprávnění a vstupní školení řidičů

Řidičská oprávnění skupiny RB/C

Řidičská oprávnění skupiny RC/CE

Vstupní školení dle vyhl. č. 156/2008 Sb. o zdokonalování odborné způsobilosti řidičů – skupina „C“

Vstupní školení dle vyhl. č. 156/2008 Sb. o zdokonalování odborné způsobilosti řidičů – skupina „D“

Rozšíření vstupního školení dle vyhl. č. 156/2008 Sb. o zdokonalování odborné způsobilosti řidičů – skupina „D“

Část 6 – Základy podnikání

Základy podnikání – min rozsah 120 hodin

Část 7 -Logistika

Logistik – minimální rozsah 250 hodin

Logistik - s rozšířenou výukou v anglickém jazyku – minimální rozsah 400 hodin

Skladový logistik – minimální rozsah 200 hodin

Část 8 – Skladník

Skladník – minimální rozsah 150 hodin

Část 9 – Úklidový pracovník

Úklidový pracovník – minimální rozsah 100 hodin

Část 10 – obsluha stavebních strojů

Obsluha stavebních strojů – minimální rozsah 50 hodin

Část 11 – Zahradnické práce

Zahradnické práce – ZŠ – minimální rozsah 600 hodin

Část 12 – Stavební profese

Montér suchých staveb – variantně práce se sádkartonem – ZŠ – minimální rozsah 600 hodin

Podlahářské práce – ZŠ – minimální rozsah 600 hodin

Malířské a natěračské práce – ZŠ – minimální rozsah 600 hodin

Vodoinstalatérské a topenářské práce – ZŠ – minimální rozsah 600 hodin

Klempířské práce – ZŠ – minimální rozsah 600 hodin

Část 13 – Cestovní ruch a reality

Pracovník cestovní kanceláře – rozsah 150 hodin

Pracovník cestovní kanceláře s rozšířenou výukou cizích jazyků - rozsah 400 hodin

Realitní makléř – rozsah 150 hodin

Realitní makléř s rozšířenou výukou cizích jazyků – rozsah 400 hodin

Část 14 – Administrativa

Administrativní pracovník – rozsah 150 hodin

Administrativní pracovník s rozšířenou výukou cizích jazyků – rozsah 400 hodin

Personalista – rozsah 200 hodin

Asistent vedoucího pracovníka s rozšířenou výukou v cizím jazyce – rozsah 400 hodin

Lektor – rozsah 200 hodin

Část 15 – Ekonomika a účetnictví

Ekonomický pracovník – rozsah 400 hodin

Účetnictví – rozsah 120 hodin

Účetnictví a daňová evidence – rozsah 200 hodin

Část 16 – Informační technologie

Obsluha osobního počítače – rozsah 100 hodin

Obsluha osobního počítače - rozsah 200 hodin

Obsluha osobního počítače dle osnov ECDL – rozsah 100 hodin

Obsluha osobního počítače dle osnov ECDL – rozsah 200 hodin

Pracovník v oblasti informačních technologií s rozšířenou výukou cizích jazyků – 200 hodin

Tvorba webových stránek – rozsah 150 hodin

Správce počítačové sítě – rozsah 200 hodin

Část 17 – Grafika a propagace

Pracovník grafického studia s rozšířenou výukou cizích jazyků – rozsah 400 hodin

Propagační referent – minimální rozsah 200 hodin

Propagační referent s výukou cizích jazyků – minimální rozsah 400 hodin

Část 18 – Obchod, marketing a práce v recepci

Obchodní zástupce – minimální rozsah 150 hodin

Obchodní zástupce s výukou jazyků – minimální rozsah 400 hodin

Marketing – minimální rozsah 400 hodin

Obchodní referent – minimální rozsah 150 hodin

Obchodní referent s rozšířenou výukou jazyků – minimální rozsah 400 hodin

Recepční ve firmě s rozšířenou výukou jazyků – minimální rozsah 400 hodin

Recepční /hotelový/ pro hotely a ubytovací zařízení s rozšířenou výukou jazyků – minimální rozsah 400 hodin.